ודעז, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

היינט 10 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 182 | Łódź, Niedziela, 5 sierpnia 1934 r. | צוועלפטער יאהרגאנג | לאדז, זונטאג, כד מנחם אב תרצ״ד | № 182

Adrse Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — 224-71 אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל.

לעגיסלאטיווען=ראט אין ארץ=ישראל

ווערט אפיציעל בעטראכט אלס ענדגילטיג בעשלאסען

ירושלים, 4 (יט״א טעלעגראפיש)

יט״א דערוויסט זיך פון רעגירונגס-קרייזען, אז די פראגע וועגען שאפען אין ארץ-ישראל א לעגיסלאטיוו=ראט ווערט דורך דער רעגירונג בע-טראכט אלס א ענדגילטיג בעשלאסענע זאך.

דער טערמין, ווען דער לעגיסלאטיוון-ראט אין א״י וועט צוזאמענגערופען ווערען, איז נאך נישט בעשטימט געווארען.

שרעקליכע כאלערע=מגפה אין אינדיע

טויזענדער מענשען פאלען פון דער מורא'דיגער קרענק

לאנדאן, 4 (ספ. טעל.)

פון קאלקוטא קומען אן אלארמירענדע ידי-עות וועגען א כאלערא-עפידעמיע, וואס בושעוועט אין דער פראווינץ מאדראס. מיט אראפגלאנגען זענען דערוויילע ארויסגעפאהרען אהינצו 20 דאק-טוירים.

די וועגען אין קרייז געניאם זענען פול מיט צוויי=רעדערדיגע וואגענס, געשלעפט דורך אקסען, אין וועלכע עס ווערען מאסענווייז געפיהרט גע-שטארבענע פון דער כאלערע. די טויטע ווערען דורך דער בעפעלקערונג פערברענט אויף שייטער-הויפענס.

לויט אפיציעלע ציפערן, דערגרייכט שוין די צאהל פון ידי געפאלענע דורך דער שרעקליכער מגפה אין דעם איינעם קרייז געניאם, העכער 1000 פערזאן. לויט פריוואטע אינפארמאציעס איז די צאהל טויטע פילפאך גרעסער, ווייל די אינדישע פויערן פערברענען בשתיקה זייערע געשטארבענע בכדי אויסצומיידען די פעראָרדנונגען פון דער סאניטער-מאכט.

אין די צענטראלע פראווינצען פון אינדיע האט די כאלערע שוין צוגענומען 5,500 נפשות.

4 טויטע, 6 פערוואונדעטע

ביי אמעריקאנער וואהלען

ניו-יארק, 4 (ספ. טעל.)

פון נאשוויל, אין שטאט טענעס, מעלדעט מען, אז בעת די פאר-וואהלען צום סענאט איז גע-קומען צו ערנסטע צוזאמענשטויסען צווישען די זיך בעקעמפענדע ריכטונגען. ס'איז געקומען צו א שיסעריי, בעת וועלכע 4 פערזאן זענען דערשאסען געווארען אויף טויט און 6 זענען שווער פערוואונ-דעט געווארען.

אנ'אקארד פון פראצעס פון „ברית הבריונים" אין ארץ=ישראל

ד״ר ייבין פערמשפט געווארען אויף 4 חדשים תפיסה

ירושלים, 4 (יט״א טעלעגראפיש)

דא איז פארגעקומען דער פראצעס געגען רעדאקטאר פון דער רעוויזיאניסטישער צייטונג „אחיות העם" ד״ר ה. ייבין, וועלכער איז אנגע-קלאגט געווארען אין געהערען צו אנ'אונלעגאלער טעראריסטישער ארגאניזאציע פון די רעוויזיאניסטען.

ד״ר ייבין איז נישט געמשפט געווארען אין פראצעס געגען די מיטגלידער פון „ברית הבריונים", וואס איז פארגעקומען אין יוני ה. י., מחמת ער איז דאמאלס קראנק געווען.

אין געריכט האט ד״ר ייבין געלייקענט, אז עס עקזיסטירט אנ'אונלעגאלע טעראריסטישע אר-גאניזאציע. ער האט ערקלערט, אז עס איז פער-האן בלויז א גרופע מאקסימאליסטען, וואס עקזיס-טירט אין די ראהמען פון דער רעוויזיאניסטישער ארגאניזאציע.

ד״ר ייבין איז פערמשפט געווארען אויף 4 חדשים תפיסה.

פארק העלענאוו | פאמארסקא — 18 — | „תומכי=אורחים" | פאמארסקא — 18 — | פארק העלענאוו

מיטוואך, דעם 8 אויגוסט ווערט איינגעארדענט

א גראנדיעזע גארטען=פערוויילונג

לטובת דעם הילפס=פעראיין „תומכי=אורחים"

אויף וועלכער ס'וועט אויפ-טרעטען 9 אווענד דער וועלטבעריהמטער אויבער=קאנטאר

משה קוסעוויצקי

אין פראגראם: תפילות, פאלקס- און ארץ-ישראל-לידער און אפערן-אריעס. ביים קלאוויר: פרל. ליכטערמאן=דאווידאוויטש.

4 נאכמ. סימפאנישער קאנצערט פון 40 פערזאן אונטער דער לייטונג פון דיר. ס. פיעטרושקא. ס'וועט אויסגעפיהרט ווערען יודישע מוזיק.

א גרויסע פאנטעזי-לאטעריע פון 1500 ווערטפולע זאכען. אלעס קאסט נאר 25 גר. ●●●● יעדעס קינד בעקומט ביים איינגאנג אין גארטען א מתנה.

א ספעציעל-איינגעארדענט כשר'ער בופעט. בילעטען צום פרייז פאר קינדער 50 גר. און פאר ערוואקסענע 1.09 זל. צו בעקומען: אין „תומכי-אורחים", פאמארסקא 18, אין יובילער-געשעפט פון ה' מיזעס, פיעטריקאווער 30, אין דער טערקישער קאנדיטארי פיעטריקאווער 12. פאר מיטגלידער פון „תומכי-אורחים" און פון פעראייניגען קענען בעקומען אולגאווע בילעטען אין קאנצעלאריע פון „תומכי-אורחים" און אויך אין קאנדיטארי פיעטריקאווער 12.

◆◆◆ אונטערשטיצט דעם פעראיין תומכי=אורחים"

פרייטאג, דעם 3 יוני איז נאך קורצע און שווערע ליידען גע-שטארבען אונזער מיטגליד

נ״ע פישל קופערמאן

צו דער לויה וועלכע קומט פאר היינט זונטאג, 12 א זייגער מיטאג פון טרויער=הויז זגערזשער 82, ווערען אויפגעפאדערט אלע מיט-גלידער פון קעלבער-שעכטער-פעראיין ווי אויך פון שעכטער-הורטאווניקעס צו קומען כדי אפצוגעבען דעם נפטר דעם לעצטען כבוד.

די פערוואלטונג פון קעלבער=שעכטער=פעראיין אין לאדז, פאדזשעטשנא 10

פערצווייפלונגס=רוף

צו די איינוואוינער פון די הייזער פון קאאפעראטיוו „פארויס" אין לאדז

צו אייך איינוואוינער פון די הייזער פון קאאפעראטיוו „פארויס" איז אונזער רוף. שוין די העכסטע צייט, אז איהר זאלט זיך פערטראכטען וועגען דער לאגע וואס אונזערע פער-זארגער האבען פאר אונז פערשאפט, דערמיט וואס נאר אין קורצען וועלען די הייזער פערקויפט ווערען דורך א ליציטא-ציע. דער סינדיק וועט אונז נישט שאנעווען און טון לויט געזעץ אלץ, וואס וועט אונז קיין טובה נישט זיין, אך און ווי צו אונז! נישט גענוג וואס מיר זענען דורך אונזערע פערואר-גער אויסגעזויגען געווארען ביז צום לעצטען, דינען זיי נאך דעם נייעם מושל אונזערען מיט ראט און טאט, כדי אונז אלעמען איינגאנצען צו צוברעכען. איהר איינוואוינער פון די הייזער מוזט ברעכען אייער אפאטיע, עס מוז תיכף געשאפען ווערען א רעטונגס-קאמיטעט פון די הייזער-איינוואוינער, וועל-כער זאל האבען די אויפגאבע אפצורעטעווען וואס עס איז נאך מעגליך, און די, וואס האבען פעראורזאכט אונזער אומ-גליק גלייכצייטיג צו פערפינסטערן זייער לעבען, ווי זיי האַ-בען אונז פערוויסט. אונזער צייטווייליגע קאמיסיע וועט קומען צו אייך וועגען א פערשטענדיגונג, לייגט דאס נישט אפ! עס איז שוין באלד צו שפעט. געדענקט אין אייער אייגענעם בלוטיגען אינטערעס.

די ארגאניזיר=קאמיסיע פון רעטונגס=קאמיטעט פאר די איינוואוינער פון די הייזער פון קאאפעראטיוו „פארויס" אין לאדז

אויפפאדערונג!

דער שעכטער=הורטאווניקעס און קעלבער=שעכטער-פעראיין

פאדערן אויף אלע מיטגלידער ארויס-צונעהמען די אבליגאציעס פון דער נאציאנאלער הלואה, ווייל אין נעגענ-פאל קענען זיי פערפאלען ווערען.

די פערוואלטונג.

צו די ה״ה גנבים

דינסטאג, דעם 31 ליפיעץ פאה-רענדיג מיט'ן טראמוויי נומער 8 פון קאלישער באהן האט מען מיר ארויסגע-נומען דעם פארטפעל מיט געלד און דא-קומענטען. דאס געלד קענען זיי האלטען פאר זיך און די דאקומענטען מיט די פאפירען מיר אפשיקען צו מ. לוקסענבערג קאמיענע 18 פאר ראוויצקי. דיסקרעציע געזיכערט.

3483

ס'ווערט געזוכט

א וואזשני

אין א שולע, אין עלטער איז 35 יאהר. אפערטען אין אדמיניסטראציע אונטער „וואזשני".

DR. MED. E. FRIEDENBERG

פרויען-קראנקהייטען און אקושעריע

האט זיך איבערגעצויגען אויף

פיעטריקאווער 175

טעל. 168-84

נעמט אן פון 5—7 אוו., און אין עוואנגעלישען שפיטאל פון 11—12 פארמיטאג.

די אלע, וועלכע האבען אפגעגעבען דעם לעצטען כבוד ובפרט די אלע, וואס האבען זיך בלב ובנפש משתתף געווען צוליב'ן טויט פון אונזער טייערען נישט-פערגעסליכען

נ״ע

שלום לעווינזאהן

דריקען מיר אויס אונזער הארציגסטען דאנק.

די טיפטרויערנדע פאמיליע.

לויה פון פרעזידענט הינדענבורג וועט פארקומען דינסטאג

בערלין, 4 (ספ. טעל.)

די פייערליכקייטען אין שייכות מיט דער לויה פון פרעז. הינדענבורג וועלען זיך אנהויבען מאנטאג מיטאג מיט א טרויער־זיצונג פון רייכסטאג. מיט א טרויער־רעדע וועט ארויסטרעטען קאנצלער און פיהרער היטלער.

די פאלקס־פייערליכקייטען וועלען פארקומען דינסטאג 11 פארמיטאג פאר'ן דענקמאל אין טאנענבערג, אין דער נאהענט פון האלשטיין אין מזרח פרייסען. אין דער נאכט פון מאנטאג אויף דינסטאג וועט דער טויטער קערפער פון פרעזידענט איבערגעפיהרט ווערען פון נוידעק קיין טאנענבערג.

דינסטאג 11 מיט 45 פארמיטאג וועט אין גאנץ דייטשלאנד אפגעשטעלט ווערען דער פערקעהר אויף 1 מינוט בישט בלויז די קאמוניקאציע מיטלען וועלען אפגעשטעלט ווערען, נאר אויך די בעפעלקערונג אין די גאסען וועט מוזען זיך אפשטעלען און מיטען געהן. אין דער איינער מינוט וועלען אנהויבען קלינגען אלע גלאקען. די לויה־פייערליכקייטען אין טאנענבערג וועלען טראנסמיטירט ווערען דורך ראדיא.

בערלין, 4 (ספ. טעל.)

די געגענד פון האלשטיין שטעהט איצט אונטערן צייכען פון די הכנות פון אויפנעמען די פייערליכקייטען, וואס זענען פערבינדען מיט'ן אהערברענגען צום דענקמאל אין טאנענבערג דעם טויטען קערפער פון פרעזידענט הינדענבורג.

קיין האלשטיין זענען שוין אנגעקומען מיניסטעריאל־בעאמטע, וועלכע גרייטען־צו די לויה פייערליכקייטען. עס ווערען אינסטאלירט טעלעפאנען און ס'ווערען געמאכט פלענער פון וועגען, דורך וועלכען מען זאל קענען צוגעהן און אוועקגעהן.

מלוכה־פרעזידענט מאשטשיצקי האט ארויסגעשיקט צום דייטשען קאנצלער היטלער אין צוזאמענהאנג מיט'ן טויט פון דייטשען מלוכה־פרעזידענט זאגט זיך, אז דער פוילישער מלוכה־פרעזידענט צוזאמען מיט'ן פוילישען פאלק בעטייליגען זיך הארציג אין דייטשען טרויער צוליב הינדענבורגס טויט.

דעפעשען האבען אויך ארויסגעשיקט דער פרעמיער קאזלאווסקי (צו היטלערן) און דער אויסערן־מיניסטער בעק, צום דייטשען אויסערן־מיניסטער פאן נויראט.

אויסער דעם איז א ספעציעלער שליח פון מארשאל פילסודסקי, פולק. סאקאלאווסקי, אוועק צום דייטשען באטשאפטער פאן מאלטקע און איהם אויסגעדריקט מיטגעפיהל אין נאמען פון מארשאל פילסודסקי צוליב דעם טויט פון דייטשען מלוכה־פרעזידענט.

דער פוילישער באטשאפטער אין בערלין ד״ר ליפסקי האט פערזענליך בעזוכט היטלערן, אויסדריקענדיג איהם מיטגעפיהל אין נאמען פון דער פוילישער רעגירונג.

לאנד־פערבאנד פון יודישע קהלות אין פרייסען

קאנדאלירט די דייטשע רעגירונג צוליב'ן טויט פון רייכספרעזידענט

בערלין, 4 (יט״א טעלעגראפיש)

דער לאנד־פערבאנד פון די יודישע קהלו״ת אין פרייסען האט צוגעשיקט צו דער דייטשער רעגירונג א קאנדאלענץ־דעפעשע אין צוזאמענהאנג מיט'ן טויט פון פרעזידענט הינדענבורג.

דער לאנד־פערבאנד פון די יודישע קהלות אין פרייסען, וואס רעפרעזענטירט 30 קהלות האט אויך צוגעשיקט א מיטגעפיהל־דעפעשע צום זוהן פון פעלדמארשאל פרעז. הינדענבורג אין נוידעק.

אינ'ם נאמען פון לאנה־פערבאנד האט אונטערגעשריבען פארזיצער ר. וואלף.

רייכסוועהר געשוואוירען טריי־הייט דעם „רייכספיהרער" היטלער

בערלין, 4 (ספ. טעל.)

דער מיניסטער פון רייכסוועהר, גענעראל פאן בלאמבערג האט הייגט מיטגעטיילט דעם קאנצלער, אז דעם 2. ד. ח. האבען אלע אפיצירען, אונטער־אפיצירען, און זעלנער פון רייכסוועהר אפגעגעבען די פייערליכע שבועה פון טריי־הייט פאר'ן „רייכס־פיהרער", וועלכער וועט מהיום והלאה זיין דער העכסטער אנפיהרער פון דייטשלאנדס בעוואפענטע כוחות.

טרויער אין פראנקרייך

פאריז, 4 (ספ. טעל.)

אין צייכען פון טרויער נאך פרעז. הינדענבורג איז בעפוילען געווארען אין דער העלפט אראפצו־לאזען די פאהנען אויף די רעגירונגס־געביידעס.

פון די פיהרער" היטלער טאנענבערג. די דאזיגע מיטטיילונג מאכט, אלזא, א סוף צו די קלאנגען, אז פרעזידענט הינדענבורג'ס קבר וועט זיך געפינען אין נוידעק.

פרעז. הינדענבורגס קבר וועט זיין אין טאנענבערג

לאנדאן, 4 (ספ. טעל.)

דאס דייטשע אינפארמאציע ־ ביורא איז מודיע, אז דער טויטער קערפער פון פרעז. הינדענבורג וועט בעגראבען ווערען אינ'ם „טורעם

פאריז, 4 (ספ. טעל.)

אויף דער לויה פון פרעז. הינדענבורג וועט רעפרעזענטירען די פראנצויזישע רעגירונג דער פראנצויזישער אמבאסאדאר אין בערלין.

די בערלינער בערזע געשלאסען היינט און מארגען

בערלין, 4 (ספ. טעל.)

די בערלינער בערזע וועט זיין געשלאסען מאנטאג און דינסטאג, צוליב'ן טרויער נאכ'ן פרעז. הינדענבורג.

KOMUNIKAT.

W związku z złożonem podaniem o nadzór sądowy przez firmę: Browar Parowy Karola Anstadta w Radogoszczu, ul. Sędziowska (dawniej Szneja) i wobec tego, że niektóre osoby identyfikują naszą firmę z wyżej wymienioną, podajemy do publicznej wiadomości, iż z firmą tą nic wspólnego nie mamy.

ZARZĄD
Browaru i Fabryki Kwasu Węglowego
Sukcesorów K. ANSTADTA, Spółka Akcyjna
Łódź, ul. Pomorska Nr. 34.

ליקווידירען די רייבונגען אין ציוניסטישען לאגער

שטרעבען אלע ציוניסטישע גרופירונגען אין א״י

ירושלים, 4 (יט״א טעלעגראפיש)

די צייטונג „עתון המיוחד" טיילט מיט, אז די טעג איז אין תל־אביב פארגעקומען א געמיינזאמע בעראטונג פון אלע ציוניסטישע ריכטונגען אין א״י טכח די פערשארפטע בעציהונגען אין ציוניסטישען לאגער, וואס האבען לעצטענס גע־בראכט צו אונגעוואונשענע רייבונגען.

עס איז בעשלאסען געווארען זיך צו ווענדען צום ציוניסטישען עקזעקוטיוו וועגען צוזאמענרופען א געמיינזאמע בעראטונג פון פארשטעהער פון אלע ריכטונגען אין ציוניזם.

צוויי עסטרייכישע קאנצלער'ס אין איין קירכען־קבר

רוים, 4 (ספ. טעל.)

דער עסטרייכישער פארשטעהער ביים וואטיקאן האט דעם פויבסט איבערגעגעבען א ביטע פון דער אלמנה פון קאנצלער דאלפוס וועגען ערלויבען צו בעגראבען איהר מאן אין דער קירכע אויפ'ן נאמען פון גלח זייפעל, וואס בויט זיך איצט אין ווין. דער פויפסט האט פאזיטיוו ערלעדיגט די ביטע.

דעם 16, סעפטעמבער וועט דער טויטער קערפער פון דאלפוס'ן איבערגעפיהרט ווערען פון פורידהאף אין היטצינג, וואו עס ליגט אויך דער גלח זייפעל און די טויטע קערפערס פון ביידע עסטרייכישע קאנצלערס וועלען אראפגעלאזט ווערען אין דער קירך אין א געמיינזאמען קבר.

קאנפערענץ מיט דער קייזערין

זיטא וועגען קרוינפרינץ אטטא אלס עסטרייכישן מלך

פאריז, 4 (ספ. טעל.)

די היינטיגע אויסגאבע פון „טשיקאגא טרי־בון" ברענגט א סענסאציאנעלע ידיעה, אז זינט 8 טעג ווייל אין שלאס אין שטענאקערצעל א דע־לעגאציע פון עסטרייכישע מאנארכיסטען, וועלכע קאנפערירט מיט דער געוועזענער קייזערין זיטא און קרוינפרינץ אטטא מכח ארויפזעצען אטטא הארבסבורג אויפ'ן עסטרייכישען טראן.

די אונטערהאנדלונגען טרעפען אן אויף שוועריגקייטען, מחמת קרוינפרינץ אטטא וויל זיך נישט דעצידירען אויפ'ן פארשלאג פון די מאנאר־כיסטען, ער וויל בעסער אנקניפען א דירעקטען קאנטאקט מיט דער עסטרייכישער רעגירונג.

די דעלעגאציע בעזיצט כלומרשט אינפאר־מאציעס, אז דער בונדעס־קאנצלער שושניג האט לחלוטין נארנישט געגען דעם, אז עס זאל רעס־טאווירט ווערען די עסטרייכישע מאנארכיע, ער שטעלט נאר בעשטימטע בעדינגונגען, וועלכע זענען דערוייל נאך נישט בעקאנט.

נישט קיין פליהער, נאר אויטאמאטען

וועלען אנפיהרען מיט די פראנצוי־זישע עראפלאנען

פאריז, 4 (טפ. טעל.)

„מאטען" רעדט ארום די גרויסע פארט־שריטען פון פראנצויזישען פליה־וועזען און מאכט אויפמערקזאם אויף דער ניי־אויסגעפרובטער ער־פינדונג, וואס מאכט מעגליך אנצופיהרען מיט עראפלאנען אהן דער הילף פון מענשען, נאר דורכ'ן געוועהנליכען דרוקען אין אנ'ענטשפרע־כענדען קנעפעל. מיט דער הילף פון דעם נייעם שוין אויסגעפרובטען אפאראט איז דאס פונקציא־נירען פון דער עראפלאן פולשטענדיג געזיכערט סיי ביים אויפהויבען זיך, סיי ביים פליהען און סיי ביים לאנדען. נאך בעסער: אנ'עראפלאן, וואס ווערט געפיהרט מיט דעם נייעם וואונדערליכען אפאראט וואקעלט זיך 10 מאל וועניגער, ווי בעת ער ווערט געפיהרט דורך א מענש.

נישט זינגען אנטי־פוילישע לידער

פעראָרדנונג אין דאנציג

דאנציג, (טעלעפאניש)

לויטן אויפטראג פון דאנציגער סענאט איז נאכאמאל ארויסגעגעבען א פעראָרדנונג, וואס פערווערט די היטלערישע [illegible]גאניזאציעס צו זינגען אנטי פוילישע לידער.

פערשוואונדען הינדענבורג'ס טעסטאמענט

לאנדאן, 4 (ספ. טעל.)

די ענגלישע צייטונגען האבען געברענגט א סענסאציאנעלע ידיעה פון בערלין, בכן עס איז פערשוואונדען הינדענבורגס צוואה. דער מלוכה־סעקרעטאר מייזנער האט געוואלט מאכען בעמיהונגען אפצוזוכען דעם טעסטאמענט, אין פרעזידענט'ס פאלאץ, אבער אהן ערפאלג.

בערלין, 4 (ספ. טעל.)

דאס דייטשע אינפארמאציע־ביורא ווילט מיט, אז דער וויצע־קאנצלער פאן־פאפען איז געוועזען אין נוידעק און ער האט פערבראכט ביים טויטען בעט פון פרעזידענט הינדענבורג.

בערלין, 4 (ספ. טעל.)

דער טויטער קערפער פון פרעז. הינדענבורג איז היינט ארויפגעלעגט געווארען אין א טרומנע. די דאזיגע צערעמאניע האבען בייגעוואוינט נאר די מיטגלידער פון פרעזידענט'ס פאמיליע. די טרומנע איז געשלאסען געווארען און איז אוועקגעשטעלט געווארען אין פרעזידענט'ס קאבינעט.

פוילישע רעגירונג קאנדאלירט

צוליב פרעז. הינדענבורגס טויט

ווארשא, 4 (טעלעפאניש)

אין דער קאנדאלענץ־דעפעשע, וואס דער פוילישער

Mieszkanie Twe nie jest odpowiedniem miejscem przechowywania majątku, lecz — **SAFE**

וויכטיג פאר דאמען
נאר 2 זל. ווערען
פאר איבערגעבען
מאכט די עלטעסטע
היטען!
אויף גאנץ ניי און
אויך נייע היטען צו
3,50 געדענקט
די אדרעס
Modystka
„TOLA"
23 Żawadzka 23

שיטערען
מיט פאריזער שרינדען
און פערטיגע שייטעל־
ווערען ערשטקל. און
רעיעל אויסגעפיהרט
ביי קערש,
סקווערא 15

שלאסעריי־
ארבייטען
ווי אויף אויטאגענישע
שווייסונגען, מעטאל־
בעארבייטונגען, מא־
שינען־טיילען
פיהרט אויס ביליג
J. REDER, Łódź
קאנסטאנטינער 12/13

צו פערדינגען
א זאל
ספעציעל איינגעארדנעט אויף א מקום תפלה פאר א חברה אדער א שטיבל
זשעראמסקיעגא 44
צו ערפאהרען ביים טרגוזש.

פאר גאלד,
ביזשוטעריע
און לאמבארד־קוויטעס
צאהלט די העכסטע פרייזען
איזידאר פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

ביטשריפט־ביורא
פאר געריכטס־ און
אדמיניסטראציע־מאכט
B. Mann
האט זיך איבערגעצויגען פון פעטריקאווער 10
אויף פעטריקאווער 82
פארטער, לינקע אפיציגע.

מודעה. ברוך־קראנקע! קריפעל!
ליידענדע אויף פערשידענע ביין־פערקרי־מונגען פון גוף (הויקערס)!

נאך לאדז איז געקומען צום ערשטען מאל
דער אמת'ער וועלט־בעריהמטער
ספעציאליסט
Ortoped Natan Rapaport
פון ווין מיט לאנגיעהריגער פראקטיק און נעמט אן
פון 9 פריה ביז 1 ביטאג און פון 3 ביז 7 אוונט
אין לאדז, פילסודסקיעגא № 23
(פריהער וסכאדניא 28) טעל. 231-89
ברוך־ליידענדע! איהר קענט געזונד ווערן אהן בלוטיגע אפעראציעס
ראטעוועט אייער געזונד כל־זמן ס'איז נאך צייט, ווייל דער ברוך ווערט גרויס
ווי א מענשען־קאפ, די קישקעס ווערען פערדרעהט און מ'קען בראנדיג ווערען.
א הילף און א רפואה! דורך מיין מעטאדע ערפונדענע ספעציעלע
הייל־באנדאזשען, וועלכע האלטען צו די גרעסטע פערנאכלעסיגטע
ברוכען און בעזייטיגען ראדיקאל מיט גאראנטיע ביי אנפאנגס־
ברוכען. מיין ספעציאליטעט איז אויך: הייל־אפאראטען נאך דעם סיסטעם פון
פראפעסאר ד״ר האפפא, ד״ר העססינג און קאללאם. געגען
אלערליי פערקריפלונגען, פערקרימטע פיס ווי אויך שמערצענדע פלאך־פיס
פאר אמפוטירטע אינוואלידען אמעריקאנישע קונסט־פיס (סאלאן־ארבייט).
פאר דאמען נאך אפעראציעס קינסטליכע ברוסטען.
ביים שראפלאזען זיך פון מאגען, קישקעס און געבירט־מוטער, עמפפעהל איך
ספעציעלע הייל־באנדאזשען לויט דעם סיסטעם פון פראפ. ד״ר גלענארד.
געדענקט די אדרעס:
ארטאפעדישע אנשטאלט 23 פילסודסקיעגא 23.

צו א סכנה פאר גאנץ אייראפא

פיהרט איצט היטלער נאכ'ן איבערנעהמען אין זיין האנד די מאכט פון קאנצלער און פרעזידענט

פאריז, 4 (ספ. טעל.)

די פראנצויזישע פרעסע רעדט ארום אין א רייה ארטיקלען די לאגע, וואס האט זיך געשאפען אין דייטשלאנד צוליב'ן טויט פון פרעז. הינדענבורג.

די צייטונגען האלטען, אז היטלער איז בעגאבען א פעהלער, איבערנעמענדיג אויף זייגע פלייצעס די גאנצע פעראנטווארטליכקייט פאר'ן גורל פון דייטשלאנד אין דער צייט פון שווערען קריזיס. היטלער'ן איז איצט געבליבען דער איינציגער אויסוועג פון רעאליזירען דעם רעוואלוציאנערען געזעלשאפטליכען און פאליטישען פראגראם פון נאציאנאל-סאציאליזם. אין דער נאהנטסטער צייט וועט אין דרייטען רייך זיך אנהויבען — לויט די פראנצויזישע צייטונגען א געפעהרליכע רעוואלוציאנערע עפאכע פערבונדען מיט אויסערגעוועהנליכער נויט, און די ערשיינונגען וועלען זיין סכנה'דיג פאר גאנץ אייראפא.

אגיטאציע-רעדעס פון פרעזידענט רוזוועלט

ניו-יארק, 4 (ספ. טעל.)

פרעזידענט רוזוועלט האט פארענדיגט זיין ים-רייזע און האט נעכטען געלאנדעט אין פארטלאנד. היינט פאהרט אפ דער פרעזידענט קיין וואשינגטאן. אויפ'ן וועג וועט ער בצזוכען די צפון-מערב-שטאטען, וואו ער וועט האלטען א רייהע אגיטאציע-רעדעס אין שייכות מיט די פארשטעהענדע נאוועמבער-וואהלען צום קאנגרעס.

איבערגערוקט א וואלקען-קראצער

לאס-אנדזשעלאס, 4 (ספ. טעל.)

די היגע בעפעלקערונג האט געהאט די געלעגענהייט צו אבסערווירען די אויסערגעוועהנליכע ערשיינונג פון איבעררוקען אויף 2 מעטער א 14-שטאקיגען וואלקענקראצער.

דער דאזיגער בנין האט צוליב קאמוניקאציע-שטערונגען געזאלט אפגערוימט ווערען, נאר דער אייגענטימער האט דאס נישט דערלאזט און געדונגען צו דעם צוועק 4000 ארבייטער, וועלכע האבען גערוקט די געביידע.

20 מיליאן ארבייטסלאזע לעבען פון שטיצע אין אמעריקא

ניו-יארק, 4 (ספ. טעל.)

לויט אפיציעלער סטאטיסטיק זענען פאראן אין אמעריקא 20 מיליאן ארבייטסלאזע, וועלכע געניסען פון רעגירונגס-אונטערשטיצונגען.

עס טרעפען זיך מוסאליני מיט שושניג'ן

רוים, 4 (ספ. טעל.)

פון האלב-אפיציעלע קוועלען פארזיכערט מען, אז אין סעפטעמבער וועט צושטאנד קומען א בעגעגעניש פון מוסאליני'ן מיט שושניג'ן און שטארעמבערג'ן. דער טאג און ארט פון דער בעגעגעניש זענען נאך ענדגילטיג נישט פעסטגעשטעלט.

2519 עולים קיין א"י

אנגעקומען אין חודש יוני

ירושלים, 4 (יט"א טעלעגראפיש)

אין משך פון חודש יוני זענען קיין א"י אנגעקומען 2519 עולים.

מיט אבליגאציעס פון דער נאציאנאלער הלוואה

רעכט מען שוין פערפליכטונגען אין ק.ק.א.

ווארשא, 4 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט)

ווי אייער קארעספאנדענט דערוויסט זיך, האבען איינינע קאמונאלע קאסעס אנגעהויבען אננעמען די אבליגאציעס פון דער נאציאנאלער הלוואה אלס דעקונג אויף די פערפליכטונגען, אין זין פון דער פעראָרדנונג פון פינאנץ-מיניסטער פון 21 יולי ד. י.

MYDŁO SCHICHT „BIAŁY JELEŃ"

געוו. סאצ. קאנצלער ד"ר רענער און ווינער בירגערמייסטער זייץ

בעפרייט געווארען פון תפיסה

ווין, 4 (ספ. טעל.)

„רייטער" מעלדעט, אז היינט איז בעפרייט געווארען פון תפיסה דער געוועזענער סאציאל-דעמאקראטישער ווינער בירגער-מייסטער קארל זייץ מיט נאך עטליכע סאציאל-דעמאקראטישע פיהרער.

ווין, 4 (ספ. טעל.)

דער געוו. סאציאל-דעמאקראטישער קאנצלער ד"ר רענער, וועלכען די היימווער האט לעצטענס צום צווייטען מאל ארעסטירט, איז היינט בעפרייט געווארען.

דער סאציאל-דעמאקראטישער פיהרער ראבערט דאנענבערג איז בעפרייט געווארען און פון תפיסה האט מען איהם אפגעשיקט אין שפיטאל. דאס זעלבע איז געשעהן מיט'ן סאציאל-דעמאקראטישען רעדאקטאר בראונאייז, וועלכער האט זיך ביז איצט געפונען אין קאנצענטראציע-לאגער וועלערסדארף.

פויליש-דייטשע באהן-אונטערהאנדלונגען אין דאנציג

דאנציג, 4. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט).

פון 16 ביז'ן 18 ד. ח. וועלען אין דאנציג אפגעהאלטען ווערען פויליש-דייטשע באהן-בעראטונגען לויט א דאנציגער סטאטיסטיק, האבען די הכנסות פון סחורות-צאל, וועלכע זענען אויפ'ן טראנזיט-וועג דורכגעגאנגען דאנציג, בעטראפען 62 מיליאן 690 טויזענד דאנציגער גולדען, דערפון האט פוילען בעקומען 39 און א האלבען מיליאן ד. ה. 62 און קנאפע דריי פערטעל פראצענט.

געעפענט דעם „יום-טוב פון ווארשא"

ווארשא, 4 (טעלעפאניש)

היינט האבען זיך דא אנגעהויבען די פעסטיוואל-פייערליכקייטען פונם „יום-טוב פון ווארשא", וואס וועט דויערען ביזן 17 ד.ח.

צום ערשטען מאל, זינט ווארשא איז ווארשא, די הויפטשטאט פון פוילען, זענען און וועלען זיך דא נישט צונויפפאהרען אזויפיל טויזענטער טוריסטען פון אלע עקען לאנד. דער ארגאניזיר-קאמיטעט פונ'ם יום-טוב פון ווארשא האט געמאכט אלערליי בעמיהונגען צו מאכען דעם 10-טאגיגען יום-טוב וואס אינטערעסאנטער. דאס פראגראם איז קאנסטרואירט אזוי, אז עס רעפרעזענטירט אלע קולטור-אויפטוען פון דער הויפטשטאט. דאס פראגראם נעמט ארום דאס טעאטער, מוזיק, פלאסטישע קונסט, ליטעראטור, ספארט, טוריסטיק א.א.וו.

עס זענען פארגעזעהען א רייה זעהר וויכטיגע אימפרעזעס.

5 מיליאן זלאטיס אפצובויען די וועגען און ברעגען אין ארדנונג די ווייסעל

ווארשא, 4 (טעלעפאניש)

אונטערן פארזיץ פון פרעמיער קאזלאווסקי איז היינט פארגעקומען א זיצונג פון עקאנאמישען ראט פון מיניסטארען. עס איז בעשטימט געווארען 10 טויזענד טאן קארן אויף דרינגענדע ערנעהרונגס-הילף פאר די געליטענע פון די פערפלייצטע געגענדען. עס איז אויך בעשטימט געווארען 1 מיליאן זל. קרעדיטען פון ארבייטספאנד אויף אפצובויען די וועגען אין קראקעווער, לעמבערגער, קעלצער און סטאניסלאווער וואיעוואדשאפטען. 4 מיליאן זל. זענען געווארען אסיגנירט אויף אפצורייניגען די וואלען פון די ווייסעל און איהרע צופלוסען.

דער סאוויעטישער פלאט קומט קיין גדיניע

מאסקווע, 4 (ספ.)

דעם 17-טען אויגוסט שווימט אפ פון לעניגראד די סאוויעטישע עסקאדרע אונטער דער אנפיהרונג פון אדמיראל גאלער. די עסקאדרע וועט אפגעבען א וויזיט דעם פוילישען פלאט אין גדיניע.

אויפרייס אין א טונעל

פאריז, 4 (ספ. טעל.)

בעת'ן דורכשלאגען א נייעם טונעל וועסטערלינג — ספ. מאריץ איז אויף א שטח פון 2500 מעטער געקומען צו אן'אויפרייס, פון וועלכען עס זענען דער'הרג'עט געווארען 2 ארבייטער. 4 ארבייטער זענען שווער פערוואונדעט געווארען.

ראדיא-פראגראם

זונטאג, ד. 5-טען אויגוסט 1934

8 געזאנג, 8,05 גראמאפאן, 8,08 גימנאסטיק, 8,13 גראמאפאן, 8,25 פריהמארגען-צייטונג, 8,30 גראמאפאן, 8,40 הויזווירטשאפט, 8,45 גראמאפאן, 8,55 טאג-פראגראם. 9 גאטעסדינסט, 11 טראנסמיסיע פון קראקא, 11,50 גראמאפאן, 11,57 צייט-סיגנאל, 12,05 וועטער, 12,10 מוזיקאלישער פריהמארגען, 1 מוזיקאלישער פעליעטאן, 1,10 קאנצערט, 1,45 רעפעראט, 2 פאלקס-מוזיק, 2,50 פעליעטאן, 3,05 געזאנג-רעטשיטאל, 3,25 פעליעטאן, 2,35 גראמאפאן, 3,45 פאסט-קאסטען, 4.00 מוזיקאלישע אוידיציע, 5 טעאטער - רעפערטואר, 5,10 קאנצערט, 6 טעאטראלישער פראגמענט, 6,15 קאנצערט, 6.45 רעפעראט, 7 פערשידענעס, 7,10 מפארט, 7,15 קאנצערט, 8 אקטועלער פעליעטאן, 8,12 קאנצערט, 8,35 רעפעראט, 8,50 אווענד-צייטונג, 9 צאפשטיק פון גדיניע, 9,02 טראנסמיסיע פון ווארשא, 10 ספארט, 10,15 אויף די לעבעדיגע פאליעס, 11,15 וועטער, 11,20 טאנץ-מוזיק.

פון אויסלאנד

5 אפערע פון מינכען, 8 אפערע פון שטראסבורג, 8,45 אפערע פון רוים.

MAOK
TEPI ROBACTWO

טויזענטער אויפשטענדיגע היטלעריסטען ארעסטירט אין עסטרייך

ווין, 4 (ספ. טעל.)

„לינצער טאגעספאסט" מעלדעט פון שענדינג, אז 600 מיטגלידער פון עסטרייכישען לעגיאן זענען אין פולער בעוואפנונג אנטלאפען פון זייער לאגער אין ווידען (בייערן) און איינזעצענדיג זיך אין 17 לאסט-אויטאס, האבען זיי זיך אוועקגעלאזט צו דער עסטרייכישער גרעניץ. א פולק מיליטער האט זיי פערהאלטען אין מיטען וועג. 300 לעגיאניסטען זענען אנטלאפען. די אנדערע העלפט איז פערהאלטען געווארען. די דייטשע מאכט האט טיילווייז געשלאסען דעם גרעניץ-פערקעהר. ערשט נעכטען איז די גרעניץ צוריק געעפענט געווארען.

ווין, 4 (ספ. טעל.)

אין צוזאמענהאנג מיט'ן לעצטען אויפשטאנד אין קערנטען, זענען ביז איצט ארעסטירט געווארען 2000 פערזאן.

ווין, 4 (ספ. טעל.)

דער פיהרער פון דער טיראלער היימווער האט ערקלערט אין אינסבורק, אז די היימווער וועט ענערגיש פערטיידיגען איהרע מיטגלידער. פאר יעדען דערהרגעטען היימווערניסט וועלען אין דער צוקונפט דערשאסען ווערען 10 נאצים.

ווין, 4 (ספ. טעל.)

קאנצלער שושניג האט היינט אפגעהאלטען א קאנפערענץ מיט דער פרעסע. די ערשטע ווערטער פון זיין רעדע האט ער געווידמעט הינדענבורג'ן, ריהמענדיג איהם פאר זייגע אויפטוען בעת דער מלחמה.

דאן האט דער קאנצלער שושניג פערזיכערט, אז דער היטלערישער אויפשטאנד איז לאנג און גוט צוגעגרייט געווארען. דאלפוס איז דערמארדעט געווארען נישט צופעליג. מען האט צו איהם געשאסען פון דער נאהענט, אויף א שטח פון 10 ביז צענטימעטער. זעהט אויס, אז עס איז געווען א בעפעהל צו שיסען דאלפוס'ען. כ'פרעג די אויפשטענדיגע — זאגט שושניג — צי זיי פערשטייען נישט, אז אפילו איין מאל פון זייערע א זיג, וואלטען במשך פון 8 טעג זיך איינגעבראכען די גרעניצען?

ווין, 4 (יט"א טעלעגראפיש).

אויף דער היינטיגער פרעסע - קאנפערענץ מיט'ן קאנצלער שושניג האט דער יט"א-קארעספאנדענט אנגעפרעגט דעם קאנצלער וועגען זיין בעציהונג צו די יודען. די תשובה איז געווען א סקארבאווע: „די רעגירונג וועט בעהאנדלען גלייך אלע בירגער, אויב נאר די בירגער וועלען זיך האלטען ביים געזעץ".

היטלער־הער פון לעבן און טויט אין דייטשלאנד

„פיהרער" פון דער מלוכה, פון פאלק און פון די בעוואפנטע כחות

די געשעהענישען אין דייטשלאנד ענטוויקלען זיך מיט א בליץ־ארטיגער שנעליגקייט. ערשט מיט א וואך צוריק איז די אויפמערקזאמקייט פון דער וועלט געווען געווענדעט אויף עסטרייך, וואו דער נישט געלונגענער היטלעריסטישער פוטש האט בעדראהט מיט שווערע קאנסעקווענצען פארן וועלט־שלום, און שוין האט זיך דער שווער־פונקט איבערגעטראגען פון ווין קיין בערלין. די גאנצע וועלט שטעלט זיך איצט די פראגע: וואס וועט איצט, נאך הינדענבורגס טויט, געשעהען אין דייטשלאנד? דערווייל זעהט אויס, אז היטלער נוצט אויס די געלעגענהייט און פערפעסטיגט זיין מאכט. ער האט פאראייניגט די מאכט פון רייכס־קאנצלער מיטן אמט פון רייכס־פרעזידענט. ער איז אזוי ארום געווארען דער אלייןהערשער פון גאנצען דייטשען פאלק, זיין מאכט איז א סך אומבעגרעניצטער, ווי עס איז אמאל געווען די מאכט פון וועלכען עס אין דייטשען קייזער אדער פרעזידענט. היטלער איז איצט דער הער פון לעבן און טויט פון 60 מיליאן דייטשען. צי די דאזיגע מאכט האט עפיס א יסוד, און צי ער וועט זיך לאנג האלטען איז אנ'אנדערע פראגע.

דאנערשטאג פארמיטאג איז געשטארבען דער פרעזידענט הינדענבורג. אין א פאר מינוט שפעטער איז פערעפענטליכט געווארען דער בעשלוס פון דייטשען קאבינעט, לויט וועלכען דער אמט פון רייכס־קאנצלער ווערט פאראייניגט מיטן אמט פון רייכס־פרעזידענט.

לויט דער ביזאיצטיגער קאנסטיטוציע, ווערט דער דייטשער פרעזידענט געוועהלט יעדע זיבען יאהר דורך א פאלקס־פלעביסציט. דער פרעזידענט האט בעשטימט א קאנצלער און דער פרעזידענט האט איהם אויך געקענט צוריקרופען. איצט, אויב די דאזיגע ביידע אמטען ווערען פאראייניגט, איז נישט פארהאן דער פאקטאר, וואס זאל קענען דעם קאנצלער געבען דימיסיע. אזוי ארום קומט אויס אז היטלער קען בלייבען אויף זיין אמט ווי לאנג ער וועט לעבען. באלד דערנאך איז פערעפענטליכט געווארען א דעקרעט אין וועלכען עס ווערט געזאגט, אז די רעגירונג האט דאס רעכט צו ענדערען די קאנסטיטוציע אויפן סמך פון די אומבעגרעניצטע פולמאכטען, וואס דער פארלאמענט האט דעם 17 מאי פון פערגאנגענעם יאהר געגעבען היטלערען.

עס וואלט זיך געקענט דאכטען, אז אין יורידישער הינזיכט האלט די דייטשע רעגירונג די לאגע מער אויפגעקלערט. נאכמער צוליב דעם, וואס עס איז באלד פעראורדנט געווארען אדורכצופיהרען א שבועה פון מיליטער לטובת היטלערען. די שבועה האט געטראגען א מעהר פערזענליכען כאראקטער ווי פאר וועלכען עס אין מאנארך. געוועהנליך ענטהאלט אזא שבועה די פערזיכערונג פון טרייהייט פארן פאטערלאנד און מאנארך, בעת די שבועה וואס די רייכסוועהר האט אפגעגעבען ענטהאלט די פערזיכערונג פון „ריקזיכטסלאזע געהארזאמקייט היטלערען, דעם פיהרער פון דער מלוכה, פון דייטשען פאלק און פון הויפט־אנפיהרער פון די בעוואפנטע כוחות". די שבועה איז אזוי ארום געווארען א 100־פראצענטיגער צוזאמענבונד פון דער רייכסוועהר מיטן נייעם קאפ פון דער מלוכה.

עס האט דעריבער ארויסגערופען א גרויסע פערוואונדערונג די ידיעה, אז היטלער האט בעשלאסען אדורכצופיהרען א פלעביסציט איבער דעם רעגירונגס־דעקרעט, לויט וועלכען די מאכט פון פרעזידענט און פון קאנצלער ווערט פאראייניגט אין איין האנד.

היטלער האט עס געמאכט אין דער פארם פון א בריף צום אינערן־מיניסטער פריק, אין וועלכען ער פעראורדנט, אז מען זאל איהם נישט רופען פרעזידענט נאר „פיהרער" אדער קאנצלער, און אז מען זאל אדורכפיהרען א פלעביסציט וועגען דעקרעט, ווייל ער וויל, אז דאס פאלק זאל זיך ארויסזאגען אין א פרייער געהיימער אפשטימונג.

דער פלעביסציט וואס וועט שוין פארקומען דעם 19 אויגוסט, וועט זעלבסטפערשטענדליך קיין גרויסע בעדייטונג נישט האבען. עס וועט זיך נישט האנדלען וועגען וועהלען א פרעזידענט צווישען עטליכע קאנדידאטען. דער בירגער וועט נאר האבען צו ענטפערען אויף דער פראגע צי ער בעשטעטיגט די פעראורדנונג פון דער רעגירונג וועגען בעשטימען א פרעזידענט, און ער וועט האבען צו ענטפערען „יא" אדער „ניין", און ביי דער איצטיגער לאגע אין דייטשלאנד איז קלאר ווי אזוי דער פלעביסציט וועט אויספאלען.

פארוואס אייגענטליך האט אבער היטלער פעראורדנט דעם פלעביסציט? אהן שום ספק, בכדי אויסצומיידען דעם איינדרוק, אז די נייע ריזיגע מאכט־שטעלונג האט ער בעקומען דורך א מלוכה־איבערקעהרעניש. דאס איז פאר היטלער'ן זעהר וויכטיג צוליב אויסלאנד. אזוי האבען זיך למשל פערשפרייט קלאנגען, אז דער ענגלישער קעניג האט געשיקט א קאנדאלענץ־דעפעשע אויף די הענד פון הינדענבורג'ס זוהן און נישט היטלער'ן, ווייל דער אופן ווי אזוי היטלער האט איבערגענומען דעם אמט פון פרעזידענט, איז אין לאנדאן נישט גענוג קלאר. היטלער וויל דורכ'ן פלעביסציט לעגאליזירען זיין נייע מערכאפונג פון דער מאכט.

די געשעהענישען פון די לעצטע טעג בעווייזען אויך, אז די רייכסוועהר איז אין איצטיגען מאמענט נישט פעהיג צו קיין שום אקציע קעגען היטלער'ן, אפילו ווען עס וואלט געהערשט אזא טענדענץ אין די מיליטערישע קרייזען. היטלער'ס מאנעווער תיכף אדורכצופיהרען די שבועה פון דער רייכסוועהר, האט אונמעגליך געמאכט יעדען פרוב ארויסצורופען א פערמענט אין די מיליטערישע רייהען.

די שבועה פון דער רייכסוועהר פאר היטלער'ן, איז אפשר דאס וויכטיגסטע געשעהעניש פון די לעצטע טעג אין דייטשלאנד.

„די גרעניץ פון ענגלאנד איז דער רהיין"

באלדווינס היסטארישע ערקלערונג אין פארלאמענט

באלדווינס ווערטער אין פארלאמענט, בעת דער דיסקוסיע וועגען פערגרעסערען די ענגלישע מיליטערישע לופט כוחות, זענען באלד דורך דער גאנצער וועלט פרעסע בעצייכענט געווארען אלס היסטארישע. „מען טאר נישט פערגעסען — האט באלדווין געזאגט — אז אין דער עפאכע פון לופט פליהעריי, זענען די אלטע גרעניצען פערשוואונדען געווארען, ווען איהר טראכט וועגען שוץ פון ענגלאנד זאלט איהר נישט האבען אין זין די קרייד סקאלעס פון דוווער, נאר דעם רהיין. דארט געפינט זיך אונזער גרעניץ".

דורך באלדווינס ערקלערונג האט זיך ענגלאנד אפגעזאגט פון איהר אלטען גלויבען אין כוח, פון איהר געאגראפישע לאגע אויף אינזלען, וואס קענען פערטיידיגט ווערען נאר דורכן ים. די ענטוויקלונג פון דער מיליטערישער לופט פליהעריי האט ביי איהר צוגענומען די פריווילעגיע פון א אינזעל, וואס איז אפגעטיילט פון דער איבעריגער אייראפא און האט איהר פערבינדען מיטן אלטען קאנטינענט מיט א געמיינזאמען גורל.

ענגלאנד הויבט זיך אן צו רעכענען מיט דער מעגליכקייט פון א פלוצלינגען אנגריף, א מעגליכקייט אין וועלכער זי האט ביז איצט נישט שטארק געגלויבט און האט דעריבער שטארק פערנאכלעסיגט דעם אויסבוי פון איהר לופט־פלאט. און אנערקענענדיג די דאזיגע מעגליכקייט, האט ענגלאנד בעשלאסען, מיט דערזעלבער קאנסעקווענץ און וואכזאמקייט צו שאפען פערטיידיגונגס מיטלען אין דער לופט, ווי זי האט דאס ביזאיצט געטון אויפן ים.

אין משך פון 10 יאהר, בעת אנדערע מלוכות האבען כסדר געבויט זייערע לופט־פלאטען, האבען נישט געהאלפען קיין שום ארגומענטען און בעווייזען, וואס זאלען איבערצייגען די ענגלענדער, אז די גרעסטע געפאהר דראהט זיי נישט פון וואסער, נאר פון דער לופט. זיבען מאל זענען אין לאנדאן פארגעקומען קאטאסטראפאליגע גרויסע לופט־מאנעווערס, וואס זאלען בעווייזען די מעגליכקייט פון א פערטיידיגונג געגען לופט־אנגריף און יעדעס מאל האט זיך ארויסגעוויזען, אז לאנדאן קען נישט ווערען פערטיידיגט. און דאך האט מען אין ענגלאנד נישט געגלויבט אין דער מעגליכקייט פון א לופט־אטאק.

ערשט ווען אין דייטשלאנד זענען געקומען צו דער מאכט די היטלעראווצעס און אלס „גרויסער לופט־אדמיראל" איז בעשטימט געווארען געריננ, וועלכער האט ערקלערט, אז דייטשלאנד'ס צוקונפט ליגט אין דער לופט, און ער האט פיבערהאפט אנגעהויבען צו בויען אנגריפס־עראפלאנען האט מען זיך אין ענגלאנד געכאפט, אז דאס שפיל ווערט ערנסט.

די ענגלענדער האבען נישט מורא געהאט און האבען ווייטער נישט מורא פאר דעם ריזיגען פראנצויזישען לופט־פלאט, ווייל זיי גלויבען אין דעם געזונדען מענשען־פערשטאנד פון די פראנצויזען. אבער מאדערנע עראפלאנען אין דייטשע הענד, דאס איז שוין גאר עפעס אנדערש. דאס איז אין בעגריף פון יעדען ענגלענדער א גרויסע, אומבערעכענבארע און שטענדיגע סכנה, ווייל דער ענגלענדער האט נישט קיין צוטרוי נישט צום דייטשען פערשטאנד און נישט צו דייטשע פערפליכטונגען.

מיט א פאר טעג צוריק האט די „טיימס" געשריבען, אז ווער עס פאהרט איצט קיין דייטשלאנד, מוז זיך פערשטופען די נאז. אין משך פון די הונדערט און עטליכע צעהנדליג יאהר, וואס די ציימונג עקזיסטירט האט זי נאך נישט אזוי געשריבען וועגען קיין שום מלוכה.

דער בערלינער קארעספאנדענט פון דער ליבעראלער „מאנטשעסטער גארדיען", איז 15 יאהר געזעסען אין בערלין און האט געהערט צו די הייסטע דייטשע פריינד. ער האט כסדר געשריבען אז דער ווערסאלער טראקטאט איז געווען א פערברעכען בנוגע דייטשלאנד, און אז די „עולה" מוז בעזייטיגט ווערען, ווייל דאס פאדערט די גערעכטיגקייט, דער געזונדער מענשען־פערשטאנד און דער שלום אין אייראפא. מיט א צוויי חדשים צוריק איז דעם דאזיגער קארעספאנדענט פלוצלינג ארויסגעפאהרען פון בערלין אהיים קיין לאנדאן, וואו ער האט אנגעשריבען א ווערק אין וועלכען ער רופט אפ אלץ וואס ער האט אין משך פון די 15 יאהר געשריבען וועגען דייטשלאנד. ער פאדערט שוין נישט בעסער צו מאכען די ווערסאילער עולות, נאר להיפוך, ער פערזיכערט, אז דער שלום און ציוויליזאציע פון אייראפא פאדערען די פולשטענדיגע פערניכטונג פון דייטשלאנד און צוריק זיי צו צוקלאפען אויף קליינע מלוכות, ווייל דאן וועלען זיי אויפהערען צו פערסמען די לופט אין אייראפא.

און די פאקטען האבען בעוואויגען, אז ענגלאנד זאל זיך אנהויבען צו בעוואפענען אין דער לופט. אנהויב יוני האט באלדווין אריינגעטראגען אין פארלאמענט א פראיעקט פון נייע לופט־בעוואפנונגען. אין נארמאלע בעדינגונגען וואלט דער פראיעקט ערשט בעטראכט געווארען אין אנהויב ווינטער. אבער די שחיטה פון 30 יוני אין דייטשלאנד, דער לעצטער אויפשטאנד אין עסטרייך, האבען איבערצייגט ענגלאנד, אז עס איז נישט פארהאן קיין צייט צו פערלירען, און שוין איז דער פראיעקט די פערגאנגענע וואך אנגענומען געווארען מיט אלע שטימען געגען 60. לויט'ן דאזיגען פראיעקט וועט ענגלאנד אין משך פון 5 יאהר, יעדעס יאהר בויען 600 גרויסע קריגס־עראפלאנען, אזוי אז אין משך פון די ערשטע 3 יאהר וועט זי שוין זיין א ריזיגע לופט־מאכט.

אבער א לופט־פלאט דארף האבען קריגס־באזעס, אין ענגלאנד וואלט דאס געווען צו ווייט פון עווענטועלען קריגס־פלאץ, און האט באלדווין ערקלערט טאקע, אז אלס די גרעניצען פון ענגלאנד דארף בעטראכט ווערען די רהיין־ליניע און דער גאנצער פארלאמענט האט מיט ענטוזיאזם אויפגענומען די דאזיגע דעקלאראציע.

און די דאזיגע ערקלערונג האט באמת א וויכטיגע בעדייטונג. דאס הייסט, אז ענגלאנד האט בעשלאסען צו פערבינדען דעם גורל פון איהר לופט־פערטיידיגונג מיט פראנקרייך און בעלגיען. אויף אזא אופן איז צוריק ענטשטאנען די אלטע מיליטערישע פראנצויזיש־ענגלישע געמיינזאמקייט אין אזא ענגע פארם, וואס ביז איצט איז עס נאך נישט געווען. ענגלאנד האט הייסט עס זיך ענטשלאסען צו איבעררייסען מיט איהר ביזאיצטיגער איזאלירונג און צוזאמענארבייטען מיט די אייראפעאישע מלוכות אין דערהאלטען דעם שלום.

און דאס איז די היסטארישע בעדייטונג פון באלדווינס ווערטער.

„די שנאה צו יודען און די שנאה צו דייטשן"

אינטערעסאנטער ארטיקעל אין אנ'ענגלישער צייטונג

אין שייכות מיט די היטלעריסטישע יודען־פערפאלגונגען אין דייטשלאנד איז אין דער ענגלישער צייטונג „סאנדיי עקספרעס" פערעפענטליכט געווארען פאלגענדער לייט־ארטיקעל.

„צוליב דער שטילער פעראכטונג און פינסטערער שנאה פון 60 מיליאן דייטשען, וואס קען ווערען מיט די יודען און האלב־יודען אין דייטשלאנד? ווען די יודען וואלטען געווען כאטש א הונדערסטעל טייל אזוי שלעכט, ווי עס פערזיכערט ד"ר געבעלס, איז עס נאר דערפאר, וואס אין משך פון מערצעהן הונדערט יאהר האבען זיי אזעלכע מענשען ווי געבעלס, זיי אזוי געמאכט. ווען געוויסע יודען זענען שווינדלער, ווען געוויסע יודען זענען פחדנים, ווען ביי געוויסע יודען פעהלט דאס געפיהל פון צוריקגעהאלטענקייט, ווען געוויסע יודען זענען לעכערליך עמפינדליך און בעליידיגען זיך ווען קיינער האט גארנישט געהאט בדעת זיי צו בעליידיגען, איז עס נישט דערפאר, וואס דאס זענען די כאראקטעריסטישע אייגענשאפטען פון די יודען, דאס זענען נאר די אייגענשאפטען פון א פאלק, וואס איז פון זייגע מיטבירגער אויסגעטיילט און געהאסט געווארען, וואס איז דורך דער שנאה פון המון געטריבען געווארען אין א ווינקעל, און געהעצט אייבער געגען דעם אנדערען.

דאס האט געטראפען מיט די יודען אין די דייטשע געטאס פון דער צייט ווען די לעצטע רוי'מער האבען פערלאזען דעם רהיין, ביז צום טאג ווען די געטא מויערען זענען צום טאקט פון דער מארסעלעזע איינגעפאלען און נאפאלעאנס גרענאדירען האבען די ליסטע פון דער יודישער רעכט לאזיגקייט פערקלעבט מיט דער פראקלאמאציע פון מענשענרעכט. דער רעזולטאט פון געבעלס עצות ווי אזוי צו בעהאנדלען יודען וועט זיין דער, א ביי די יודען וועלען זיך ענטוויקלען דווקא די אייגענשאפטען, צוליב וועלכע מען פערפאלגט זיי. דאס וועט די שנאה פון 60 מיליאן דייטשען געגען זיי נאך מעהר פערשטארקען, און אין דער דאזיגער שנאה. אויב זי זאל לאנג אנהאלטען, וועלען די יודען אומקומען.

אבער פריהער קען געשעהען גאר עפעס אנדערש. ווען אלע יודען ווערען אויף א נישט איידעלען אופן בעשולדיגט, אז זיי בעזיצען אייגענשאפטען, וואס רופען ארויס פעראכטונג ביי זייערע שכנים, געפינען זיך אבער — עס איז זעהר מערקווירדיג — אלע דייטשען אין דערזעלבער לאגע. זיי זענען אויך אויסגעטיילט געווארען פון דער גאנצער וועלט, זיי ווערען אויסגעמידען צוליב זייערע כאראקטער אייגענשאפטען, אין וועלכע זיי זענען א סך מעהר שולדיג, ווי די יודען אין די פערברעכענס, וועלכע ד"ר געבעלס רעכענט אויס.

און ווען אנדערע פעלקער זאגען, אז די די דייטשען זענען בעסטיעס און בארבארען, אז צווישען די מערב־אייראפעאישע מלוכות זענען נאר זיי אליין נישט פעהיג צו רעגירען איבער אונטערטאן־פעלקער, אז זיי — שטענדיג אונבעוואפענט — מוזען זיין איינגעשלאסען אין א רינג פון בעוואפענטע שונאים און אז זיי דארפען קיינמאל ווידער נישט אויפגענומען ווערען אין דער געזעלשאפט פון די פעלקער איז עס נישט דערפאר, וואס די דאזיגע אייגענשאפטען זענען אייגענטליך דייטשע. נאר דערפאר, וואס אין משך פון יאהר־הונדערטער האבען אזעלכע מענער ווי געבעלס, מיט „זייער געפלוידעריי פון העכערע ראסען און פון נארדישען מאן", מיט זייער אויפרייצען צו פערפאלגען, זייערע ענדלאזע לויב־געזאנגען פון שנאה, האבען זיי אזוי געמאכט.

די שנאה פון 60 מיליאן דייטשען צו א מיליאן יודען איז א שרעקליכע זאך. אבער די שנאה פון 500 מיליאן נישט־דייטשען צו 60 מיליאן דייטשען איז נאך שרעקליכער. און די פאלגען פון דער לעצטער שנאה קענען א סך שנעלער און דווערענדער זיין".

א האַרצרייסענדע פאַמיליען-דראַמע פאַר'ן בערלינער ראַבינאַט

עס האַנדעלט זיך וועגן אַ קינד, וואס אַ יודיש מיידעל פון קאָוונא האט געהאַט אַוועקגעגעבן צו אַ יודישער קינדערלאָזער פאַרפאָלק. — די מוטער פאָדערט איצט איהר קינד צוריק

מרים איז אַלס אַ 18־יעהריגע מיידעל אַראָפּ־געקומען קיין בערלין. געקומען איז זי פון קאָוונע. האַרטקען, אין דער היים, האט זי גאר זיך קיין תכלית נישט געזעהן, זי האט נישט געוואלט פאלען צו לאַסט איהר אַרימען טאַטען, וואס האט פער־דינט קוים־קוים אויף חיונה. צו וואס זי האט זיך נישט גענומען, האט עס זיך איהר נישט איינגעגע־בען. פאר קיין פאל נישט געקאנט זיך צו עפּעס דערשלאָגען.

מרים איז געווען אַ געראַטען מיידעל. קיין בילדונג האָט זי אמת, נישט פערמאָגט, באַה דערפאַר האט זי געהאַט אַ געזונטע מאס אינטעלי־גענץ. ס'איז נישט וויכטיג, פון וואנען דאס האט זיך צו איהר גענומען, אבי זי האט עס געהאַט. מ'האט עס גלייך דערקענט אן איהר האַלטונג און בענעהמען זיך. זי האָט פעסטגעבן ווי זיך צו האַלטען אין די בעסטע געזעלשאַפט. אין אַ גע־שפּרעך, וועקען אַ העכערען ענין פלעגט זי זיך אַרויס האַמטעווען דורך אַ מילדען שמייכעל, וואס האט געהאַט אַ בעשטימטען רייץ, אַז דער שמייכעל איז געווען אימשטאַנד אַלעס צו פערדעקען, און אַ בליק איז אויך נישט געווען אַוועקצו־מאַכען מיט'ן האַנד, ער האט געהאַט אַ גרויסע צוציהונגס־קראַפט דורך זיין וואַרימען גלעט. דער צו האט זי מרים, געהאַט אַ רונדען פּנים'על מיט אַ גאַנץ גלאַטער הויט, האט דאס אויך גע'טאָן דעם זיבעטען חן. מיט איהר קערפּער האט זי זיך געקענט נישט געהאַט צו בעקלאָגען. ס'האט בעמליך געשטעקט אין איהם אַזויפיל בויגיגקייט. אַ שעהנקייט איז געווען אויף איהם אויסגעגאָסען, אזוי, אַז יעדער קעהר זיינער האט בעצויבערט.

האט מרים פערלאָזען קאָוונע און איז אַפּ־געפאָהרען קיין בערלין. אין בערלין האט מרים קיינעם נישט געהאַט. האט זי זיך אַלזא נישט גע־האַט צו ריכטען אויף אַ קבלת־פּנים, נאָר ס'איז פאָרט געווען אַ ביסעל אומהיימליך, אַליין אַרום איהר.

(אַ בריף פון בערלין)

פון מאַקס גאָרדאָן

איז געווען טשיקאווע און פרעמד צוגלייך. די נייע איינדרוקען האָבען זיך צו שנעל געביטען. זי האט נישט געקענט פערטראַגען, וואס אלע פערביי־גע־הענדע מענער האָבען, דוכט זיך, געוואלט איהר אויפעסען מיט זייערע אויגען, כאָטש ביי מאַנכע פון זיי זענען די פּנימ'ער געווען אָנגעפּרעסט און זאַט....

אָט דער געדאַנק האט וועניגער אַוועקגעטריבען איהר רוה ווי יענער געדאַנק וועגען געפינען אַ שטיקעל בעשעפטיגונג, כדי זי זאל זיך קענען ערנעהרען. די פּאָר גראָשען, וואס זי האט געהאַט מיטגעבראַכט פון דער היים, האָבען אויף לאַנג נישט געקלעקט. זי איז געווען אַנגעוויזען אויף זיך אַליין. זי מוז עפּעס פערדינען. ווי אַזוי אָבער בעקומט מען אַרבייט, אַז זי קען דאָ קיינעם נישט? אויב זי וועט זיך ווענדען צו אַ פרעמדען מאַן, קען ער נאָך, חלילה, וועגען איהר שלעכטס דענ־קען, וואס־זשע אַלזא, טוט מען?

איז איהר איינמאַל איינגעפאַלען אַ געדאַנק, אַז זי זאָל אַריבערגעהן צו דער יודישער געמיינ־דע. זי וועט דאָרט זאָגען, אַז זי קומט נישט בעט־טען אַ נדבה, נאָר אַז זי וויל, מען זאָל איהר פאַר־פען אַרבייט. מעג די אַרבייט ווי שווער זיין, איז זי בערייט עס אָנצונעהמען.

דער גאַנג צו דער געמיינדע איז נישט געווען אַנ'אומזיסטער. מרים'ס רייד האָבען אויף דעם בע־אַמטען געמאַכט אַ ווירקונג. זי האט בכלל געמאַכט אויף איהם אַ גוטען איינדרוק, האָט ער זיך בעמיהט און איהר בעזאָרגט אַ שטעלע אַלס קעלנערין אין אַ קאַפע. קיין בעסערעס איז חעהרזאל נישט געווען און אויסגעזוכט.

מרים האט מיט דאַנק אָנגענומען די שטעלע. אַלץ בעסער ווי גאָרנישט. זי האט זיך אויך שנעל צוגעפּאַסט צו איהר נייער ראָל.

מיט דער צייט אָבער האט מרים געמוזט מאַכען אַנ'אויסנאַהם מיט איינעם אַ גאַסט. זי האט עס נישט אַזוי געמוזט, ווי אַליין געוואָלט. געווען איז עס אַ שטאַם־גאַסט, וואס פלעגט אַ פּאָר מאָל אַ טאָג אַריינקומען אין קאַפע. ער איז נישט גע־ווען בעסער פאַר די אַנדערע געסט. ער האט גע־טון דאס זעלבע ווי זיי, נאָר עס איז פאָרט געווען אַנ'אונטערשיד: ער היינריך, איז געווען פיל הע־ליקאַטער און סימפּאַטישער.

האט היינריך געשוואוירען מרים'ען אייביגע ליבע. זי האט עס איהם געגלויבט, ווייל ער האט איהר געהאַט בעוויזען גענוג צערטליכקייט און איבערגעבענקייט. ער האט איהר אויך פערשפּראָ־כען מיט איהר חתונה צו האָבען כדת משה וישראל. האט זי זיך נישט געהאַט פיל איבערלייגט, און זיך איהם איבערגעגעבען.

אַז זי האט דערפיהלט דעם ערשטען צאַפּל פון אַ קינד אין איהר לייב, האט זי מיט גרויס פרייד אָנגעזאָגט היינריכ'ען די האָזיגע בשורה. זי איז אויך געווען שטאָלץ, וואס זי טראָגט אַ קינד פון איהם. איצטער, איז זי געווען איבערצייגט, וועט ער זי זיכער היירען. האָבענדיג אַזאַ איבערצייגונג, האט זי זיך ענטשלאָסען דאס קינד אויסצוטראָגען. היינריך איז געווען מיט דעם איינ־פערשטאַנען.

אַז מרים איז געווען אין פינפטען חודש, האט זי אָנגעהויבען פאָדערן צו שטעלען מיט איהר חופּה וקידושין. היינריך, אָבער, האט עס געהאַט אָפּגעלייגט פון טאָג צו טאָג. ער האט אַלץ אויסגע־פונען אַ נייעם תירוץ.

דאס האט אַזוי לאַנג געדויערט, ביז היינריך

איז איין טאָג איינגאַנצען פערשוואונדען אָהן אַ „זיי געזונט"...

מרים איז אַרומגעגאַנגען אַ צעטומעלטע און דערשלאָגענע. זי האט געטראַכט נישט אַזוי וועגען זיך, ווי וועגען איהר קינד, וואס דאַרף ערשט קו־מען אויף דער וועלט: ווי אַזוי וועט עס אויפ־וואַקסען אָהן אַ טאַטען? פון וואַנען זאָל עס פער־זאָרגט ווערען?

אָט איז אָנגעקומען די צייט און מרים איז געוואָרען אַ מאַמע. אַנ'עלענדע און פערלאָזענע מאַ־מע. די צוקונפט איז פאַר איהר געשטאַנען אַ פערנעפּעלטע, פערטונקעלטע: וואס זשע וועט זי טון מיט אַ קינד אויף די אָרעמס? ווי וועט זי קענען געהן פערדינען פאַר זיי ביידען, פאַר איהר מיט'ן קינד?

ס'איז נאָך געווען אַ גליק, וואס דער קאַפע־איינגענטימער האט זי צוריקגענומען אויף איהר פריהערדיגע שטעלע. פאַר הונגער האט זי שוין נישט געקענט שטאַרבען. דאס שיקזאַל אָבער פון איהר קינד האט איהר נישט געלאָזט רוהען. זי האט זיך אויך נישט געהאַט בערוהיגט, ווען דאס קינד איז איבערגעגעבען געוואָרען אונטער דער אויפזיכט פון אַ פרוי. איהר האַרץ נישט אויפגע־הערט צו מוטשען דאָס געפיהל, אַז דאָס קינד פעהלט דער מאַמע זיינער.

אין יענע ביטערע טעג האט זיך געמאַכט, אַז מרים האט אַריינגעקוקט אין אַ דייטש־יודישער צייטונג און זיך אָנגעשטויסען אויף אַנ'אַנאָנס מיט פאָלגענדען אינהאַלט: „אַ יודיש פאָר־פאָלק אין די מיטעלע יאָהרען, וועמען עס געהט נישט שלעכט, זוכט צו אַדאָפּטירען אַ היימלאָזן קינד, אדער אַ קינד פון אַנ'עלענדער און איינזאַמער מוטער".

וועה איז נאָך אַזוי עלענד און איינזאַם ווי מרים? האט זי נישט לאַנג געטראַכט און איז אַוועק צו דעם בעטרעפענדען פאָר־פאָלק. ביידע צדדים זענען זיך געפעלען איינער דעם אַנדערען. מ'האט נישט געדרויכט לאַנג צו פערהאַנדלען. מ'־האט זיך לייכט און שנעל פערשטענדיגט. ס'איז זאַ גאָר קיין פאָרמעלער פּאַפּיר נישט אונטערגעשריבען געוואָרען, אַלץ איז געטון געוואָרען אויף געגענזיי־טיגער פערטרויען.

אַזוי אַרום האט מרים'ס קינד בעקומען על־טערען. דאס קינד האט פון איצט אָן שוין געהאַט אַ טאַטען. געווען איז דאס גוט פערזאָרגט, אַז בער־

(ווייטער זעה 9־טע זייט)

זיי זענען געוואָרען פריי...

(ערצעהלונג) ◆◆ פון נ. פערלמאַן

באַלד נאָכ'ן עסען איז דער מאַן אוועק פון הויז. זינא, דאס יונגע ווייבעל האט זיך גלייך אויך גענומען מאַכען פערטיג צום געהן.

אַנ'אויסגעפּוצטע, אַ דופטיגע, האט זי פון שוועל בעטראַכט אַ ווילע איהר ריין־מעבלירטען זאַל, האט געזאָגט דעם דינסט־מיידעל עטליכע ווער־טער, און זיך געלאָזט געהן צום אַרויסגאַנג. אין גאַס האט זי גענומען אַ טאַקסע.

אין אַ האַלבער שעה אַרום האט זי זיך אַריינ־געכאַפּט אין דעם קאָרידאָר פון אַ שטיל הויז, אויף אַ שטילער גאַס, און האט דאָרט אָנגעקלונגען אין אַ טיר. אויפ'ן ערשטען שטאָק, אַ יונגערמאַן, אַ הויכער, אַ טונקעלער, האט איהר געעפענט. זיי האָבען זיך אַרומגעכאַפּט און זענען אַ לענגערע ווייל־לע געבליבען שטעהן אומבעוועגליך, פערשטיינט, איינס אין צווייטענס אָרעמס.

— וואס פאַר אַ גרויסאַרטיגען בוקעט בלומען דו האסט עס דאַ, לעאָן! — האט זינא געזאָגט, ווען די האט זי בעמערקט פון דעם יונגענמאַנס פעס־טען הויז און זיך אַרומגעקוקט.

— היינט איז דאָך דער 21. מאַי... געדענקסט, זינא, דעם טאָג?

— איך געדענק... אָהער דו, דו האסט שוין מסתמא פערגעסען.... נאָך ניין יאָהר...

זי האט געשמייכעלט קאָקעטיש, לעאָן האט זי ווידער איינגעשלאָסען אין זיינע אָרעמס.

— האָב איך דען אַמאָל פערגעסען דעם טאָג? ווי אַזוי קאָן איך פערגעסען דעם טאָג, ווען דו ביסט געוואָרען מיינע, ווען איך האָב דערפיהלט, אַז איידער דו ביסט געקומען האָב איך קיינעם נישט ליב געהאַט...

— דו רעדסט נאָר אַזוי...

ער האט זי איבערגעשלאָגען מיט יונגעלשער בעגייסטערונג:

— עס איז דער אמת, דער ריינער אמת. איך בין יונג, און פרויען האָבען געהאַט פאַר מיר אַזוי פיל רייץ... איך האָב געוואונען אַלע, האָב די שנעל פערלוירען, און גלייך האָב איך גענומען זיך יאָגען נאָך אַנ'אַנדערער... מיין האַרץ איז אָבער פערבליבען ליידיג... עס איז נישט געווען קיין ליבע... איך האָב נישט געוואוסט נאָר, וואס עס הייסט ליבע, ביז איך האָב דיך געטראָפען...

— איך האָב אויך קיינמאָל קיינעם נישט ליב געהאַט, לעאָן... דו ווייסט עס גאַנץ גוט... מען האט מיך פריהער יונג חתונה געמאַכט מיט באַריסן. ער איז טאַקע אַ וואוילער מענש, מיט אַ סך מעלות, — די קענסט איהם אַזוי גוט ווי איך, ביסט דאָך זיין נאָהנטער פריינד, — איך האָב איהם אָבער קיינמאָל נישט ליב געהאַט. גאַנצע צעהן יאָהר האָב איך געמיינט, אַז איך וועל שוין קיינמאָל נישט וויסען, וואס עס איז אַזוינס ליבע... דערנאָך ביסטו געקומען צו פאָהרען... באַריס האט דיך בעגעגענט און דיך געבראַכט צו אונז, איך האָב זיך בעקענט מיט דיר... מיר זענען געוואָרען גע־ליבטע.... פון דעמאָלט אָן איז מיין לעבען געוואָר־רען אַנדערש און איך קאָן זיך איצט גאָרנישט פאָרשטעלען, ווי אַזוי איך האָב פריהער געקאָנט לעבען אָהן דיר, אָהן דעם גליק, וואס דו האסט מיר געבראַכט...

— מיין טייערע זינא, מיט מיר איז אויך געד־ווען אַזוי: איך האָב דיך געבראַכט צו אונז, איך האָב זיך בעקענט מיט דיר... מיר זענען געוואָרען גע־ליבטע...

ווען אַזוי: איך האָב דיך געבראַכט אין אַ ביי געפיהל איז אויפגעקומען און אין מיר... עפּעס אַזוינס, וואס איז מיר פריהער געווען אינגאַנצען פרעמד... איך האָב בעשלאָסען צו פערבלייבען אַ היגער, איך האָב דאַ בעקריגען די שטעלע אין באַנק, האָב זיך איינגעאָרדענט... איך האָב געוואָלט זיין נעבען דיר, איך האָב נישט געקאָנט זיך שיידען פון דיר....

אַ ווילע איז ער געבליבען שטיל, דערנאָך האט ער ווייטער גענומען רעדען:

— אָבער אפילו איצט, נאָך ניין יאָהר, מיר ווען מיר נאָך אַלץ לעבען בעזונדער... אַז ביסט ערשט געקומען צו מיר און באַלד וועסט שוין בעהמען זיך איילען אַהיים... דאָס שיידען זיך פון דיר, ווען אפילו נאָר אויף איין טאָג, פאַלט שטענ־דיג אַזוי שווער אויף מיר...

— לעאָן, מיין ליבער לעאָן, עס וועט מיר אומעט'ן, ווען דו רעדסט אַזוי... מיר האָבען נישט וואס צו בעקלאָגען זיך... מיר קענען זיך פיהלען גליקליך. אודאי וואלט אונזער גליק געווען נאָך גרעסער, נאָך פולער, ווען מיר וואלטען געלעבט צוזאַמען, אונטער איין דאַך.... מיר האָבען אַזוי לאַנג געחלומ'ט דערפון, — איך נאָך מעהר פון דיר, ווייל פאַר אַ פרוי איז זעהר שווער צו טיילען איהר לעבען צווישען צוויי מענער, — מיר האָבען אָבער ביידע פערשטאַנען און זיך געזאָגט, אַז עס מוז פערבלייבען ווי עס איז. מיר האָבען נישט געוואָלט בויען אונזער גליק אויפ'ן אומגליק פון אַנדערען... ווי אַזוי האָבען מיר דאָס געקאָנט טון? באַריס איז דיין פריינד... ער איז מיין מאַן... ער איז אַזאַ גוטער, אַזאַ שטילער, אַזאַ אָרנטליכער מענש.... ער האט זיך מיט קיין זאַך נישט פער־שולדיגט געגען מיר....

— איך ווייס עס זינא, איך ווייס עס... מיר האָבען ביידע געמוזט ברענגען דעם קרבן...

זינא האט זיך פונאַנדערגעלאַכט.

— עס איז נישט געווען אַזאַ גרויסער קרבן, מיין ליבסטער, — האט זי געזאָגט.

לעאָן האט אויך געלאַכט און איהר געגעבען אַ לאַנגע קוש אויף די ליפּען, דערנאָך האט ער געעפענט דעם שופלאַד פון טיש און האט אַרויס גענומען פון דאָרט אַ פּאָר איירינגלעך.

— דאס איז אַנ'אָנדענק צום ניינטע געבורטס־טאָג פון אונזער ליבע...

— אָ, מיין ליבסטער! — האט זי אַרויסגעזאָגט מיט אַ פערשמאַכטער שטימע און אַזש צוגע־מאַכט די אויגען פון גליק — איך וועל טראָגען די אוירינגלעך יעדען 21־טען מאַי...

אַ קורצע צייט נאָך דעם „געבורטס־טאָג" פון זייער ליבע, וואס דאס פערליבטע פּאָרעל האט געפייערט, איז זינא געוואָרען אַנ'אַלמנה. באַריס, איהר מאַן, האט געלעבט מיט אַ שוואַכע האַרץ, — און צו 45 יאָהר האט דאס האַרץ זיינס גאָר אומ־געריכט איהם אויפגעהערט צו דיגען. דער קלאַפּ איז אודאי געווען אַ שטאַרקער פאַר באַריס פריינד, און די יונגע אַלמנה האט אין די ערשטע טעג אויך נישט געקאַנט געפינען פאַר זיך קיין טרייסט.

באַריס איז געשטאָרבען, זיכער אין זיין פרויס געזעלשאַפט. אָבער די פריינד זייער זענען געווען

נישט געווען זיכער אין דעם, פערקעהרט, אַלע האָ־בען זיי געוואוסט, אַז אַ דורכגעהנדיגע, פער'עקשנ'־טע ליבע האט שוין עטליכע יאָהר געהאַט פער־איינציגט זינאן מיט איהר מאַנס נעהנטסטען פריינד. איצט האָבען זיי גענומען רעדען וועגען דעם פריי־אונ אַפּענער. זינאס אינטימע חבר'טעס און אויך לעאָנס גוטע פריינד האָבען געדעדט צווישען זיך: „ענדליך, זענען זיי פריי. דער אָרעמער באַריס האט זיי אַ סך געשטערט. זיי האָבען צוליב איהם מקריב געווען זייער ליבע. איצט וועלען זיי קאָ־נען חתונה האָבען".

לעאָנס פריינד האָבען איהם אַרויסגעוויזען זיי־ער סימפּאַטיע.

— דו ווייסט לעאָן, — האט איינער געזאָגט, — האסט זעהר שעהן געהאַנדעלט.... איך מיין, ווען באַריס האט געלעבט... אָבער איצט... איך קאָן דיך גראַטולירען.... זי איז זעהר אַ שעהנע פרוי...

זינאס חבר'טעס האָבען אָפּגעוואַרט אַ געוויסע צייט איידער זיי האָבען אָנגעהויבען רעדען צו איהר וועגען לעאָנען; זי איז פאָרט געווען אַנ'אַלמנה, ווען זיי האָבען אָבער שוין גענומען רעדען, האָבען זיי גערעדט מיט אַנ'אָפּענהאַרציגקייט און אַ פריי־קייט, וואס זיי האָבען זיך עס פריהער נישט געקאָנט ערלויבען.

— מיין טייערע, — האט איינע פון זינאס חבר'טעס געזאָגט, — האסט געטון פאַר דיין מאַן מעהר וויפיל מען קאָן פערוואַרטען פון אַ פרוי... עס איז זעהר שעהן פון דיר, וואָס דו האָסט איהם נישט געוואָלט וועה טון... עס איז אפשר געווען פון דיר אַ צו שווערער קרבן, אָבער איצט זענט איהר פריי... לעאָן מוז זיך אודאי פיהלען גליק־ליך... איהר וועט זיין זעהר אַ שעהן פּאָר'על... איך בין אַזוי צופרידען.

די חבר'טע איז איהר אפילו אַרויפגעפאַלען אויפ'ן האַלז און איהר געטון אַ קוש צו ווייזען איהר, ווי צופריעדען זי איז. זינא האט איהר צוריקגעענט־פערט מיט אַ קוש, זי האט אָבער געמוזט פער־שטיקען אין זיך די פרייד: באַריס קבר איז נאָך געווען אַזוי פריש.... זי וועט מוזען טרויערן, ווי־ביגסטענס, אַ יאָהר צייט, איידער זי וועט קאָנען חתונה האָבען מיט לעאָנען.... לעאָן אַליין וועט אויך פערשטעהן, אַז זיי וועלען מוזען זיך אָנ־שפּאַנען מיט נאָך אַביסעל געדולד... זיי האָבען געקאָנט וואַרטען גאַנצע ניין יאָהר, וועלען זיי וואַרטען נאָ דעטליכע חדשים.

אָבער אינגאַנצען רוהיג איז זינא פונדעסט־וועגען נישט געווען וועגען איהר צוקונפט. זי האט זיך געפרעגט: וועט זי קאָנען, ווען דאָס יאָהר וועט זיין פערביי, חתונה האָבען מיט לעאָנען? עס וועט הייסען אָנצוהויבען אינגאַנצען אַ נייע לעבען. מיט באַריסן האט זי געהאַט אַ גליקליך לעבען. זי האט איהם געקענט און איז געווען זיכער מיט איהם. ער איז געווען אַ שטילער, אַ באַהגליביגער, אַ מענש אָהן אַ גאַל. זי איז די אַלע יאָהרען גע־ווען פריי צו טון, וואס זי האט געוואָלט, צו געהן איהר אייגענעם וועג, וואס פאַר אַ מאַן וועט אָבער לעאָן זיין? לעאָן איז געווען געוואוינט צו דעם פריי'ען, זאָרגלאָזען לעבען פון אַ בחור, וואס האט זי־דען געוואוסט פון איהם, א חוץ קוש'ען, אַז ער האט זי ליב געהאַט? אַ געליבטער איז ער געווען אַ גוטער, וועט ער אָבער אויך זיין אַ גוטער מאַן? זינט באַריס טויט, האט זי זיך געפיהלט פריי. עס איז געווען אַ ניי געפיהל פאַר איהר, פאַר אַ פרוי, וואס האט אַזוי פיל יאָהרען געטראָגען אויף זיך דעם יאָך פון פערהייראַטען לעבען, — אַ

ניי און אַנגענעהם געפיהל. וועט זי איצט קאָנען פערטראָגען, אַז אַ שטאַרקערע ווילען פון אַ מאַן זאָל זי בעהערשען?

זי האט זיך ווייטער געפרעגט, צי זי וועט נישט מוזען פערלאָזען איהר וואוינונג, וואס זי האט אַזוי ליב געהאַט... לעאָן וועט אודאי נישט וועלען וואוינען אין אַהיים, וואו יעדע זאַך וועט איהם דער־מאָהנען אין באַריסען.... און צי קאָן זי זיין זיכער, אַז איהרע חבר'טעס וועלען איהם געפעלען? צי וועט לעאָנס ליבע אויסהאַלטען די פּראָבע פון דעם וואָכענדיגען, טאָג־טעגליכען לעבען? זי האט זיך געפיהלט שוין נישט גאָר יונג, זי האט אָבער נאָך גאַנץ גוט געקאַנט אָנהאַלטען איהר יוגענד און זעהן מיט דער הילף פון אָהן אַ שיעור קינסטליכע מיטלען, וואס אָהן זיי זעהען פרויען אין די אָהר־רען אויס אַזוי פערוועלקט... לעאָן האט זי שטענדיג געזעהן אַנ'אויסגעפּוצטע, אַנ'אָנגעפּודערטע, אַ דופ־טיגע, וואס וועט ער אָבער טראַכטען, ווען ער וועט זי זעהן אין אַ הויז־קלייד, נישט פערקעמט, אַש ווי זי איז אין פריהמאָרגען, איידער זי ווישט זיך פאַר מענשען?

די צייט איז געגאַנגען, זינא האט זיך געריכט, אַז אַט־אַט וועט לעאָן אָנהויבען רעדען וועגען חתונה האָבען, זי איז געווען זיכער, אַז דאָס וואַלט געווען דער סוף פון זייער ליבע. אָבער ווי אַזוי וועט זי איהם קאָנען אָפּזאָגען? ווי אַזוי וועט זי קאָנען זיין אַזוי גרויזאַם?

איין אָוונט, אָנהויב פריהלינג, האט לעאָן מיט אַמאָל אַ זאָג געטון:

— זינא, אַט זענען מיר ביידע פריי.

זינא איז געוואָרען בלאַס.

— לעאָן, איך ווייס, וואס דו ווילסט זאָגען... יאַ... לעבען צוזאַמען... חתונה האָבען... אונזער חלום... אָבער באַריס אָנדענק... ווען ער האט געלעבט, האָבען מיר עס נישט געוואלט טון צוליב איהם... זאָלען מיר עס טון איצט, ווען ער איז טויט?

„איך האָב באַרישקיטען, עס האט גאָר קיין זין נישט". — האט זי געטראַכט, אַ פערלוירענע, פול מיט אַנגסט.

לעאָן האט זי שאַרף אָנגעקוקט און געענט־פערט מיט אַ פעסטען, זיכערען טאָן:

— האסט רעכט, זינא, עס איז זעהר איידעל פון דיר. מיר מוזען ווייטער זיך מקריב זיין... לאָמיר זיך ליב האָבען, ווי ביז איצט, און לעבען בעזונדער... עס פּאַסט נישט פאַר מענשען, אַז מיר זאָלען חתונה האָבען....

זינא האט נישט געוואוסט, וואס איהם צו זאָ־גען. זי האט מיטאַמאָל פערשטאַנען, אַז לעאָן פונקט ווי זי, האט זיך אויך געשראָקען, אַז דאָס חתונה האָבען וועט מאַכן זיין אַ שטערונג אין זייער ליבע. וועט אפשר אינגאַנצען מאַכען אַ סוף צו זייער לאַנג־יעהריגער, אויסגעפּרובטער ליבע. עס איז גע־ווען אַ שעהנער חלום, ווען באַריס האט געלעבט.... אָבער איצט, ווען זיי זענען פריי?...

אומזיסט האט זינא אַזוי געציטערט פאַר דעם מאָמענט, מיט עטליכע ווערטער איז די בירדען אַלץ קלאָר געוואָרען. זי איז געווען געריהרט, האט גע־וואלט וויינען פון גליק, פון דאַנקבאַרקייט צו איהר געליבטען, זי האט אַרויפגעלייגט דעם קאָפּ אויף לעאָנס אַקסעל און אַרויסגעוואָרקעט:

— מיר וועלען זיך ליב האָבען פונקט אַזוי פריהער, נאָך מעהר ווי פריהער....

רעכט און לעבן

יורידישע בײַלאַגע פון „נייעם פאָלקסבלאַט"

רעכטלעכע פערטיידיגונגס-מיטלען געגען נישט פאַרשריפטמעסיגע ליציטאַציעס

אַנהאַלטנס אויף די האַנדלונגען פון קאָמאָרניק

קלאָגבאַר איז אויך די האַנדלונג פון קאָמאָרניק.

1) אויב ער טרעט איבער די פאַרשריפטען וועגן עפנטלעכע ליציטאַציעס אין פּרט בנוגע דעם אינהאַלט פון די מודיעות (ס'דאַרף ווערן אָנגעוויזן דאָס אָרט און די צייט פון דער ליציטאַציע; אויסגערעכנט, וואָס פאַר זאַכן ס'וועלן פאַרקויפט ווערן; אָנגעגעבן די אַלגעמיינע סומע פון דער אָפּשאַצונג; דאָס אָרט און די צייט, ווען מ'קאָן די זאַכן בעקוקן), בנוגע דער פליכט צו דערלאַנגען די מודעות די צדדים און דעם משגיח איבער די סעקוועסטרירטע חפצים. בנוגע טערמין און אופן פון פאַרעפנטלעכן די מודעות (זיי דאַרפן 3 טעג פאַר דער ליציטאַציע, אויב ס'האַנדלט זיך וועגן שנעל-צושאַנדענע פּראָדוקטן. 1 טאָג פאַר דער ליציטאַציע אַרויסגעהאָנגען ווערן פאַר'ן הויז-טויער, וואו די ליציטאַציע דאַרף פאָרקומען. קוים דאַרפן ליציטירט ווערן חפצים, וועלכע זענען אָפּגעשאַצט געוואָרן העכער, ווי אויף 5 הונדערט זלאָטעס, מוז אויך געמאָלדן ווערן וועגן דער ליציטאַציע דורך אַן איינמאָליגער אָנאָנס אין דער אָרטיגער פאַרשפּרייטער צייטונג. אויפ'ן פאַרלאַנג און אויפ'ן חשבון פון אַ צד איז דער קאָמאָרניק פאַרפליכטעט צו פּובליקירן וועגן דער ליציטאַציע אויך אויף אַן אַנדערן אָנגעוויזענעם אופן.) בנוגע דער פאַרשריפט וועגן אָנהויב און פאַרקויפס-פּרייזן (אָנהויבן מוז ער די ליציטאַציע פון אַ העלפט פון אָפּגעשאַצטען פּרייז. דאָס איז אויך דער קלענסטער פּרייז, פאַר וועלכן דער אָביעקט קאָן פאַרקויפט ווערן) בנוגע דער פאַרשריפט וועגן דער צייט ווען די ליציטאַציע דאַרף זיך אָנהויבן (שפּעטסטנס 2 שעה נאָך דער בעשטימטער שעה), בנוגע די פּערזאָנען, וועלכע טאָרן זיך נישט בעטייליגען אין דער ליציטאַציע (דער בעל חוב).

2) אין פאַל, ווען ער פירט ווייטערדיגע ליציטאַציע, הגם דער פאַרקויף פון אַ טייל חפצים גענוגענט במדי צו דעקן די חובות און עקזעקוציע-קאָסטען.

3) ווען ער גיט אַרויס די חפצים, ביי אַ ליציטאַציע לטובת איינעם קרעדיטאָרן, איינעם פון די דאָזיגע קרעדיטאָרן, נישט געמענדיג פון איהם די גאַנצע פאַרקויף-סומע.

4) אויב ער טרעט איבער די בעשטימונגען בנוגע דעם אָנהויב-פּרייז אויף אַ צווייטער ליציטאַציע אָדער בנוגע דעם פּרייז, פאַר וועלכען דער קרעדיטאָר קאָן דערהאַלטען די נישט פאַרקויפטע חפצים (אויף דער צווייטער ליציטאַציע מוז דער קאָמאָרניק אָנהייבן דעם פאַרקויף פון 2 פינפטלעך פון דער אָפּגעשאַצטער סומע, דער קרעדיטאָר האָט רעכט צו דערהאַלטען די נישט פאַרקויפטע חפצים פאַר מינדעסטענס אַ העלפט פון דער אָפּגעשאַצטער סומע.

5) ווייבאַלד ער שטעלט נישט די עקזעקוציע נאָכדעם, ווי דער בעל-חוב ווייזט אַ שריפטלעכע בעשטעטיגונג פון קרעדיטאָר, אַז ר'האָט די שולדיגע סומע דערהאַלטען אָדער, אַז ר'איז מסכים אָפּצולייגען די עקזעקוציע.

י. אײַנפעלד.

וויכטיגע ענטשיידונגען פון העכסטען געריכט

נישט געוויסנהאַפטע קאָנקורענץ

אַ שטראָף-אַקציע אין פאַל פון נישט געוויסנהאַפטער קאָנקורענץ ווערט פאַרפיהרט אויסשליסליך אויפ'ן סמך פון אַן'אָנקלאַגע פון בעטראָפענעם מיט אַ געלד-תביעה אין שייכות מיט נישט-געוויסנהאַפטע קאָנקורענץ קאָן מען אַרויסטרעטען נישט בלויז אויפ'ן שטראָפליכען, נאָר אַפילו אויך אויפ'ן ציווילען וועג.

סאַמע מיט בעטלערייו און אָרום-שלעפּערייו

די רעפּרעסיע-בעשטימונגען געגען בעטלעריי און אַרומשלעפּעריי האָבען אויך אַן'אָנווענדונג אין די פאַלען, ווען אַ מאַן אָדער אַ פאָטער למשל פאַרשפּילט אָדער פאַרשיכורט כסדר זיין שכירות אַזוי, אַז דאָס בני-בית איז געצוואונגען אָנצוקומען צו עפנטלעכע שטיצע.

ציוויל-תביעה ביי שטראָף-פּראָצעסען

דאָס בלויזע אָנמעלדען אַ ציוויל-תביעה ביים אָנהייב פון דער אויספאָרשונגס-פּראָצעדור אַפילו ווען ס'איז פאַרבונדען מיט פאַרזיכערונג פון דער זעלבער תביעה, איז פריי פון אָפּצאָהל.

געריכטס-אָפּצאָהלונגען פון שטראָף-פּראָצעסען

דער אָפּצאָהל פאַר דער צווייטער אינסטאַנץ איז אָפּהענגיג פון אומשטאַנד, צו די שטראָף איז געמילדערט געוואָרן אָדער נישט. אויב יאָ, בעטרעפט דער אָפּצאָהל אַ העלפט, אין געגענפאַל דאָ-פעלט, ווי דער אָפּצאָהל פאַר דער ערשטער אינסטאַנץ.

אַ פרוי מאָז שטערן דעם מאַן צו בעקומען אַן'אויסלענדישען פּאַס

אויב אַ מאַן וויל אַוועקפאָהרען קיין אויסלאַנד און לאָזט איבער אַ פרוי אָהן אַ גענוגענדע פאַרזיכערונג מיט אויסהאַלט, קאָן זי איהם שטערען דורך אַ געהעריגער אינטערווענץ ביי דער מאַכט צו בעקומען אַן'אויסלענדישען פּאַס.

פערזאַמלונגען פון פעראיינס מיטגלידער

וועגען אַ פערזאַמלונג פון פעראיינס-מיטגלידער מוז געמאָלדען ווערען דער מאַכט נאָר אין דעם פאַל, ווען די פערזאַמלונג דאַרף פאָרקומען נישט אין אייגענעם לאָקאַל?

קוים קומט די פערזאַמלונג יאָ פאָר אין אייגענעם פעראיינס-לאָקאַל, דאַרף מען דער מאַכט וועגען דעם נישט מעלדען.

קאָרעקס פון התחייבות'ן

ריזיקאָ ביי אַ פאַרקויף

מיט'ן מאָמענט, ווען דער פאַרקויפער גיט אַרויס די פאַרקויפטע זאַך גייען איבער אויפ'ן קויפער אַלע נוצען און לאַסטען, וועלכע זענען מיט דער פאַרקויפטער זאַך פאַרבינדען דעסטגלייכען אויך די ריזיקאָ אין פאַל פון אַ פאַרלוסט אָדער צושעדיגונג.

אויב ס'האַנדלט זיך וועגען אַן'אומבעוועג-ליך גוט און דאָס אייגענטום-רעכט דאַרף לויט'ן פאַרקויף-אַקט איבערגעהן צום קויפער איידער דער פאַרקויפער גיט עס איהם איבער, געהען די דערמאָנטע פאַלגען איבער אויפ'ן קויפער מיט'ן איבער-גאַנג פון אייגענטום-רעכט.

גאַראַנטיע ביי אַ פאַרקויף

אַ פאַרקויפער איז פאַרפליכטעט צו גאַראַנ-טירען, אַז דער פאַרקויפטער חפץ איז אינגאַנצען זיינער אַזוי, אַז די רעכט אויף איהם איז נישט בעגרעניצט אַד ער בעלאַסטעט. ער טראָגט אויך פאַראַנטוואָרטליכקייט, אויב ס'ווייזט זיך אַרויס, אַז דער פאַרקויפטער אָביעקט ענטהאַלט נישט אין מאָמענט, ווען ער געהט איבער צום קויפער די אייגענשאַפטען, וועגען וועלכע דער פאַרקויפער האָט פאַרזיכערט דעם קויפער אָדער ר'ענטהאַלט אַזעלכע פעהלערן, וועלכע פאַרקלענערן זיין ווערט און נוצליכקייט.

בעפאָר איהר פאָהרט אויף ערהאָלונג

קויפט איין די נייעסטע פּערפומען, ערשטקלאַסיגע פודערן, טואַלעט-זייפען, זאָווי אַלערליי מאָדערנסטע קאָסמעטיק צו פאַבריקס-פּרייזען, אין דער בעקאַנטער און רענאָמירטער פּערפומעריע

J. Drukier
5 ZAWADZKA 5
Telefon 175-92.

הורט און דעטייל!
רעעלע און סאָלידע בעהאַנדלונג!

נאַפּאָלעאָנ'ס ווייב

פון ה. אַבראַמסאָן.

(2

זי האָט אַ קוק געטאָן אין דער ווייטקייט און האָט געזעהן דאָס ווייסע העמד פון איהר שוואַרצער פריינדין אַרויסקוקען פון צווישען בוי-מער, איז זי שנעל געלאָפען צו יענער.

— נו, יאָזעפין, האָט זי געטראָפען דיין מזל?

— האָט די חבר'טע געפרעגט ביי איהר מיט גרויס אינטערעס, און זי האָט צוגעגעבן, — אוי, איך האָב אַזוי מורא געהאַט, אַז זי וועט דיך אייבשליצ-גען.

יאָזעפין האָט נישט געענטפערט. זי איז געגאַנגען מיט אַן'אַראָפּגעלאָזטען קאָפּ נעבען איהר פריינדין. אין איהרע אויערען האָבען געקלונגען די ווערטער פון דער מכשפה: „חתונה, קעניגין, „שפּיטאַל". דאָס איז פאַר איהר געווען אומפאַר-פערשטענדליך. און ווען זי איז געווען אויף איהר געלעגער, האָבען זיך איהרע מחשבות גענומען פּלאָנטערען. דאָ האָט זי זיך געזעהן מיט אַ גאָלדע-נער קרוין אויפ'ן קאָפּ און דאָ אין שרעקלעכער אָרימקייט, אין טראַנטעס ווי די מכשפה, און אַט אַזוי איז זי פאַרוואָרקען אין אַן'אומרוהיגען חלום-מעל.

די אַלטע מכשפה האָט כמעט אַלץ געטראָפען, דאָס קינד, וועמענס האַנט זי האָט געלעזען, איז שפּעטער געוואָרען די פרוי פון נאַפּאָלעאָן דעם ערשטען און זי איז פאַרגעטערט געוואָרען פון מי-ליאָנען מענשען. אָבער צום סוף איז זי פאַרטרי-בען געוואָרען פון קעניגליכען פּאַלאַץ און איז געשטאָרבען אין אייגזאַמקייט, כמעט נישט אין קיין שפּיטאַל, נאָר אין דעם וואונדערליכען פּאַלאַץ פון מאַלמעזאָן, וועלכען נאַפּאָלעאָן האָט איהר געגעבען אַלס מתנה, ווען ער האָט זי אָפּגעיאָגט, כדי צו הייראַטען מיט אַן'עסטרייכישער פּרינצעסין.

עס איז אָבער בעשערט געווען דער יונגער פרוי דורכצוגעהן זעהר אַ סך, ביז זי איז געוואָ-רען די פרוי פון דעם אימפּעראַטאָר, זי האָט אָפּטר-מאָל געקוקט דעם טויט אין די אויגען. אָבער עס איז פאַרט אַנגעשריבען געוואָרען, אַז זי זאָל דער-גרייכען די העכסטע שטופע, וואָס אַ מענש קאָן דערגרייכען אין דער וועלט.

עס איז טאַקע אמת, אַז די טאַנטע איהרע האָט זיך צו איהר בעצויגען גוט, נאָר ווי צו אַן'-אייגען קינד. עס איז נישט געווען קיין זאַך, אין וואָס מען זאָל איהר ענטזאָגען. ווען יאָזעפין האָט זיך, למשל, אויסגעקליבען איהרע חבר'טעס צווי-שען די שוואַרצע, האָט מען איהר אין דעם נישט געשטערט, און ווען זי האָט געשלעפּט פון הויז אַלץ, וואָס ס'איז איהר געקומען אונטער דער האַנד, כדי צו העלפען די אָרימע שוואַרצע, וועל-כע האָבען געאַרבייט פאַר די ווייסע אייגענטימער, האָט מען געקוקט אויף דעם צווישען די פינגער. די שוואַרצע האָבען זי טאַקע ליב געהאַט. זיי האָבען זי שטענדיג בעגעגענט מיט פרייד, זי אויף די הענד געטראָגען. עס איז אָבער פאַרט געקו-מען אַ מאָמענט, ווען די גוטע מאַדאַם רענאַדין האָט זיך גענומען מישען אין דעם מזל פון איהר פּלימעניצע. ווען מען בעטראַכט דאָס גאַנצע לעבען פון יאָזעפין, דאַן מוז מען קומען צום שלוס, אַז עס איז געווען אַ געהיימע האַנד, וואָס האָט גע-קירעוועט אַלץ, וואָס האָט צו טון מיט איהר, אין אַ געוויסער ריכטונג.

אַן ענגלישע פאַמיליע, וואָס האָט זיך בעזעצט אין מאַרטיניק, איז גיכונג אויפגעטראָגען מיט יאָזעפינס טאַנטע, און ווען מען האָט גענומען בעמערקען, אַז דער זוהן וויליאַם און יאָזעפין טרע-פען זיך אָפט, אַז זיי געהען אַרום שטענדיג צו-זאַמען, איז דאָס געפעלען געוואָרען סיי די ענג-לענדער, סיי דער טאַנטע. כאָטש די ענגלישע פאַ-מיליע איז צו יענער צייט נישט געווען רייך, און יאָזעפין האָט אויף איהר חשבון גראָד געהאַט אַ גרויסע סומע, איז אָבער דער יונגערמאַן גע-ווען אַזאַ, וואָס האָט געמוזט געפעלען. ער איז געווען שעהן, קלוג, און זעהר פעהיג. עס איז בע-שלאָסען געוואָרען צו פאַרלאָווען די פּאָרלאָבונג פון די קינדער.

נאָר פּלוצלונג איז בעקאַנט געוואָרען, אַז די ענגלענדער פאָהרען צוריק אין זייער פאָטערלאַנד, אַז די רעגירונג רופט זיי. דאָס איז געווען דער ערשטער קלאַפּ, וואָס יאָזעפין האָט אין איהר לע-בען בעקומען. דאָ האָט נישט געהאָלפען קיין בע-טען, קיין וויינען. וויליאַם האָט געמוזט פאָהרען מיט די עלטערען צוריק אהיים און זיך געזעגענען מיט דעם יונגען וואונדערליכען שעהנעם מיידעל, וואָס האָט געזאָלט אייגענטליך ווערען זיין פרוי.

עס איז אמת, אַז וויליאַם און יאָזעפין האָבען בעשלאָסען אָנצוהאַלטען זייער ליבע: זיי וועלען זיך דורכשרייבען, זיי וועלען זיך שפּעטער טרעפען און זיי וועלען חתונה האָבען. נאָר, אַז עס איז געקומען צום שיידען זיך, האָבען זיי ביידע פאַר-שטאַנען, אַז דאָס איז אויף אייביג. און נאָר די אור-אַלטע פּאַלמען-בוימער פון דעם מאַרטיניק זע-נען געווען די עדות פון די הייסע, בלוטיגע טרעה-רען, וואָס זענען פאַרגאָסען געוואָרען פון די ביידע.

אין אַ קורצער צייט נאָך דער שיידונג פון די צוויי געליבטע, דערשיינט אויף דער סצענע דער מענש, וועלכער האָט געשפּילט אַ וויכטיגע ראָלע אין'ם לעבען פון יאָזעפין.

קומענדיג אַהיים מאָל פון אַ שפּאַציר, האָט יאָ-זעפין געטראָפען ביי איהר טאַנטע אין הויז אַ פרעמדען יונגענמאַן. פון די געשפּרעכען האָט זי פאַרשטאַנען, אַז דאָס איז אַ גרויסער אַריסטאָקראַט און זעהר אַ רייכער מענש. פון אָנפאַנג האָט זי איהם געשאַנקען ווייניג אויפמערקזאַמקייט, ווייל ער איז שוין געווען אין די דרייסיגער יאָהרען, בעת יאָזעפין איז געווען בלויז פופצעהן יאָהר אַלט. נאָר באַלד האָט זי בעמערקט אויף זיך די בליקען פון דעם שטאָלצען אַריסטאָקראַט, וועמענס נאָמען איז געווען אַלעקסאַנדער די באָהאַרנעס. זי האָט זיך גענומען צוהערען. צו זיינע רייד און זי האָט זיך דערוואוסט, אַז ער איז אַ גרויסער פאַרמעגער פון די אַמעריקאַנער קאָלאָניסטען, וועלכע האָבען רעוואָלטירט קעגען דער ענגלישער מאַכט. ער האָט די רעוואָלוציאָנערען געהאָלפען מיט געלד און אויך מיט דער שווערד.

באָהאַרנעס האָט פאַרמאָגט אַ סך לאַנד אויפ'ן אינזעל מאַרטיניק, און עס איז אויסגעקומען, אַז ער איז אַ שכן צו יאָזעפינס טאַנטע.

ווען די טאַנטע האָט גענומען בעמערקען, אַז דער פּראַנצויזישער אַדעלמאַן שענקט אויפמערק-זאַמקייט איהר פּלימעניצע, איז זי געווען אויסער זיך פון גליק. עס איז פון שטענדיג אַן געווען איהר גרעסטע אַמביציע זיך צו פאַרבינדען מיט דער אַריסטאָקראַטיע, און ווי עס איז געווען דער שטייגער אין יענער צייט, האָט זי, די טאַנטע נישט געפונען פאַר נויטיג אַפילו צו פרעגען ביים יונגען מיידעל, צי זי האָט ליב דעם מענשען, צי ער געפעלט איהר.

ווען יאָזעפין האָט זיך דערוואוסט, אַז זי איז פאַרלאָבט צו דעם פּראַנצויזישען אַריסטאָקראַט, האָט עס אויף איהר געווירקט ווי אַ דונער פון הימעל. זי האָט צו זיך נישט געקאָנט קומען, האָט זי דען נישט געגעבען איהר וואָרט און איהר שבועה ווי-ליאַמען, איהר חתן — דעם, וועלכער האָט זי גע-האַלטען אין זיינע אָרעמס? נאָר עס איז געווען בוצלאָז דאָס בעטען און דאָס וויינען. דערצו איז זי נאָך געווען כמעט אַ קינד, אָהן אַ שטאַרקען ווילען, און זי האָט זיך געמוזט בויגען צום פער-לאַנג פון איהר איבערגעשפּאַרטע טאַנטע.

(ווייטער מאָרגען).

פּרייז 10 גראָשן — פּרייז פּאָלקסבלאַט

דאָס לאָדזער רעבּע

זונטאָג 5	אויגוסט
כד	זון-אויפגאַנג 4.02
אב תרצ"ד	זון-אונטערגאַנג 7.21

ווען קען מען אַרויסרופן פּאַגאַטאָוויע?

רעאָרגאַניזאַציע אין דער פּאַגאַטאָוויע פון דער „אובעזפּיעטשאַלניע" — 40 פּראָצענט פון די זאַשילקעס ווערן אַראָפּגערעכנט ווערן פאַר נישט ריכטיג אַרויסרופן די פּאַגאַטאָוויע

פּרעסע-קאָנפערענץ מיט'ן דר. רידער

אין לאָדז זענען פאַרהאַן קרוב הונדערט טויזנט מענטשן, וואָס זענען פאַרזיכערט אין דער „אובעזפּיעטשאַלניע" (קראַנקן-קאַסע) צוזאַמען מיט זייערע פאַמיליעס שטעלן זיי מיט זיך פאַר אַ צאָל פון אַ פאַר הונדערט טויזנט נפשות, וואָס באַניצן זיך מיט דער „אובעזפּיעטשאַלניע" און בעת אַ אומגליקס-פאַל מיט דער פּאַגאַטאָוויע. מיר ווייסן, וואָס עס איז אַזוינס אַ אומגליקספאַל, מיר גיבן זיך אָפּ אַ רעכנונג, אַז אין דעם צוויילן פון קומען פון דאָקטאָר אויפ'ן אָרט, ליגט דאָס אָפּהאַנגען פון א מענשליך לעבן. נו! צי איז עס רעכט, אַז די פּאַגאַטאָוויע זאָל קומען אויף אַזעלכע פאַלן צו שפּעט?

און דאָך האָט אַזעלכעס געטראָפן, און טאַקי דערפאַר האָבן זיך פאַרגרעסערט די צאָהל פון די אומצופרידענע, וועלכע האָבן זיך געהאַלטן אין איין בעקלאָגן. עס האָט געמוזט קומען אַ ענדערונג, אַזאַ ענדערונג, וואָס זאָל דעם ענין רעגלען לטובת די פאַרזיכערטע.

די אובעזפּיעטשאַלניע האָט זיך אָפּגעגעבן אַ דין וחשבון דערפון, און אין אַ געשפּרעך מיט די פּרעסע-פאַרשטעהער וואָס עס, האָט אָפּגעהאַלטן דער פאַרטרעטער פון הויפּט-דאָקטאָר — דר. רידער האָט ער ערקלערט:

— מיר זענען זיך מודה, אַז די פּאַגאַטאָוויע האָט אָפּט פאַרשפּעטיגט, אָבער דאָס איז נישט אונזער שולד. מיר האָבן אַ דאָפּעלטען קאָמפּלעט פון דאָקטוירים און 2 קאַרעטקעס, וועלכע וואָלטן געדאַרפט על פי שכל נישט פאַרשפּעטיגן, ווען די פאַרזיכערטע וואָלטן געוואָלט אַליין פאַרשטעהן, וואָס עס איז אַזוינס די פּאַגאַטאָוויע, און אַרויסרופן די פּאַגאַטאָוויע אין אַזאַ פאַל, ווען מ'קאָן פאַקטיש מעהר נישט אָבוואַרטן, און נישט ווי ביז איצט צו געוועהנליכע קראַנקהייטן, און וואָס קען זיך העלפן די „אובעזפּיעטשאַלניע", ווען מ'דאַרף אַרויספאָהרן צו אַ קוואַטאָק, פערטמונג א. ד. גל. אין די פּאַגאַטאָוויע אין גאַס צו אַזאַ פאַל, וואָס איז אינגאַנצן אוננויטיג.

עס קען זיין, אַז די „אובעזפּיעטשאַלניע" האָט רעכט, אָבער מיר מוזן אָבער בערעכנען די, וואָס רופן אַרויס די פּאַגאַטאָוויע צו אַ געוועהנליכן פאַל, וואָס זאָלן טון די עלטערן ביי ווען אַ קינד איז פּלוצלינג קראַנק געוואָרען ביינאַכט? די „פּונקטען" זענען געשלאָסן, און וואַרטן ביז אין דער פריה האָבן זיי מורא. עס קען זיין, אַז זייער מורא איז אַן'איבערטריבענע, מיר מוזן אָבער אַריינגעהן אין דער פאַרלעגנהייט פון די עלטערן, זיי קענען נישט צוזעהן, ווי זייער קינד ראַנגעלט זיך אין יסורים, און צו וואַרטן ביז אינדערפריה, נאָר דערפאַר, וואָס מ'קאָן וואַרטן, און ברענגען שאָדען אַ צווייטען.

עס זענען אַרויסגערוקט געוואָרען פאַרשידענע פּראָיעקטען, ווי אַזוי דעם אַנגעווענדעטיגען ענין צו רעאָרגאַניזירען, כדי צו קענען ביידע צדדים צופרידען צו שטעלן, ביז עס איז פון נעכטען אָן איינגעפיהרט געוואָרען אַזאַ ענדערונג, מיט וועלכע עס איז כדאי צו בעקענען אַלע פאַרזיכערטע.

— און אויב עס וועט זיך איינגעבן דאָס, וואָס מיר האָבן איינגעפיהרט — ערקלערט ד"ר רידער, וועלען אויפהערען די אַנקלאַגעס און די פּאַגאַטאָוויע וועט אַלעמען קענען ערטיילען הילף צו דער צייט. ביז-איצט זענען פאַרנאָטירט געוואָרען פאַקטען, אַז די פּאַגאַטאָוויע איז אַרויסגעפאָהרען אויף 5 פאַלן, און אַזוי פאָהרענדיג אין שטאָט פון איין פאַל צום אַנדערן, האָט מען געקלינגען אַ זעקסט מאָל.

גלויבט מיר — ערקלערט ד"ר רידער, אַז איך איבערטרייב נישט, אַז אין אַלע פינף פאַלן איז די פּאַגאַטאָוויע געוואָרען אַרויסגערופן צו אַזעלכע, וועלכע וואָלטן געקענט צוואַרטן צו 5 און 6 שעה אויך, בעת דער 6-טער פאַל אין געווען אַזאַ, אין וועלכן עס האָט זיך גענויגט באַלדיגע הילף.

— אויף וואָס בעשטעהט די איצטיגע ענדערונג?

— די פּאַגאַטאָוויע ווערט צוטיילט אויף אָפּטיילונגען. אין דער ערשטער רייהע — צו שווערע פאַלן. ווי נעמליך: צו אַ האַרץ-אַטאַק, קוואַטאָק, פאַרסמונג, זעלבסטמאָרד א. ד. גל. וואָס פאַרלאַנגען אַ באַלדיגע הילף, און מ'טאָר נישט אָפּשלעפּען אפילו אויף איין מינוט אויך נישט. די פאַלן וועלן האָבן אַ ספּעציעלע קאַרעטקע, וואָס וועט שטיין שטענדיג גרייט אויף אַרויסצופאָהרען אין גאַס.

אונאָפּהענגיג דערפון, וועט זיין אַן'אָפּטיילונג אויף שנעלע וויזיטען, אין דער דאָזיגער אָפּטיילונג וועלען אָנגענומען ווערען וויזיטען צו קראַנקע אין דער צייט ווען די „פּונקטען" און די לעטשניצעס זענען פאַרמאַכט, און עס איז פאַרהאַן צו צו וואַרטען ביז אינדערפריה. די דאָזיגע אָפּטיילונג וועט האָבן צו איהר דיספּאָזיציע אַן'אויטאָ, און יעדער קראַנקער וועט קענען בעקומען הילף נישט שפּעטער, ווי אין 2 שעה נאָכ'ן בעשטעלען. מעגליך אויך באַלד, דאָס איז אָפּהענגיג פון די צאָהל וויזיטען.

אָבער אין אַ גאַר גרויסער מאָס איז אָפּהענגיג דאָס קענען ערלעדיגען די אינטערעסאַנטען, און זיי גופא.

יעדער, וואָס קלינגט נאָך פּאַגאַטאָוויע אויפ'ן נומער 208-10, זאָל גענוי ענטפערען דעם בעאַמטען אין וואָס פאַר אַ פאַל עס האַנדעלט זיך, כדי דער בעאַמטער זאָל קענען גענוי אונטערשיידען, וועלכע פּאַגאַטאָוויע מ'דאַרף אַרויסשיקען.

די פּאַגאַטאָוויע פאַר געווינערינס בלייבט, ווי ביז איצט.

די דאָזיגע ענדערונגען קענען באמת ברענגען די געווינשטע רעזולטאַטען, צי וועלען זיי ברענגען — דאָס הענגט אָפּ פון אונז אַליין.

כדאי אויך אָנצעווייזען אַז פאַר נישט צופּאַסען צו דער רעאָרגאַניזאַציע, אָדער פאַר אָפּנאַרען דעם בעאַמטען, דראָהט אַ שטראָף צו פאַרלירען 40 פּראָצענט פון די „זאַשילקעס".

גרויסע פאַבריקס-שרפה אויף זשווירקאַ-גאַס 13

4 שטאָקיגער פאַבריקס-בנין אוועק מיט'ן רויך. — שאָדען בעטרעפט 750,000 זל. — 200 אַרבייטער פאַרלירען דאָס ברויט

פרייטאָג 7 אָווענד איז אין פאַבריקס-בנין פון קוואַשנער און לינדענפעלד זשווירקאַ 13 (קאַראָלאַ) אויסגעבראָכן אַ מורא'דיגע שרפה.

ווי ס'האָט זיך אַרויסגעוויזען איז דאָס פייער ענטשטאַנען אינם פאַרטער פון דער 4-שטאָקיגער קוויער געביידע.

דאָס פייער איז אויסגעבראָכען אינם פאַרטער, וואו עס געפינט זיך די ראָהעריי און אויספּערטיגעריי פון דער פירמע י. דאָבושינסקי און מ. פּאַצאַנאָווסקי.

דאָס פייער איז אויסגעבראָכען אין מאָמענט, ווען די אַרבייטער האָבן פאַרלאָזט נאָך דער אַרבייט די פאַבריק, וועלכע האָבן אויפן אָנבליק פון די פייער-צונגען גענומען אין איילעניש אַנטלויפן. צום גליק זענען קיין מענשליכע קרבנות נישט געווען.

אינם מאָמענט ווען עס זענען אָנגעקומען די ערשטע פייערלעשער-אָפּטיילונגען, האָט דאָס פייער מיט אַן'אומגעהויערע שנעלקייט זיך גענומען פאַרשפּרייטען און כהרף-עין איז דער גאַנצער 4-שטאָקיגער בנין, וואו עס געפינט זיך אויך די פאַבריק פון דער פירמע י. א. גרויסלייט, געשטאַנען אין פלאַמען.

אין משך פון 15 מינוט איז דער גאַנצער בנין פאַרוואַנדעלט געוואָרען אין איין גרויסער פייערדיגער צונג, בעדראָהענדיג די שכנה'שע בנינים.

די פייערלעשער האָבן נאָכן פאַרזיכערן די שכנה'שע בנינים, מיט דער הילף פון די אַרבייטער גענומען אַרויסראַטעווען די סחורה, וואָס האָט זיך געפינען אין פאַרטער-לאַגער.

די סחורות זענען אויסגעלעגט געוואָרען אויפן גאַס.

דערווייל האָט דאָס פייער דערגרייכט דעם קולמינאַציאָנס-פּונקט. די פונקען זענען געפלויגען אויף די שכנה'שע דעכער, וואו עס האָבן זיך געפונען די פייערלעשער האַלטענדיג כסדר אין איין גיסן וואַסער. בעת דער רעטונגס-אַקציע זענען געווען פאַרנומען אַלע לאָדזער פייערלעשער אויך אַלע פאַבריקס-פייערלעשער.

8 אָווענד האָט דער ברענענדער דאַך גענומען איינפאַלען, און אין אַ מינוט שפּעטער האָבן גענומען קנאַקען און פאַלען די סופיטען צוזאַמען מיט די מאַשינען און אייזערנע בעלקעס.

9 אָווענד האָט דאָס פייער גענומען ווערען קלענער, אַזוי, אַז ס'האָט זיך געקאָנט דאַכטען, אַז עס דראָהט שוין נישט מעהר קיין שום סכנה פאַר די שכנה'שע בנינים, ווי די פאַרשטעהער פון דער מאַכט, די ה"ה סטאַראָסטע ד"ר וואָראָנאַ און קאָמענדאַנט ניעדזשעלסקי האָבן בעקומען אַן'אַלאַרמירענדע ידיעה, אַז פון די פונקען האָט גענומען ברענען די פאַבריק פון דער פירמע אייזערט אויף זשווירקאַ 19. דאָס פייער איז אָבער תיכף געוואָרען איינגעלאָשען.

די רעטונגס-אַקציע האָט געדויערט ביז 2 אַ זייגער ביינאַכט, שפּעטער איז געבליבען אויף דער וואַך איין אָפּטיילונג פייערלעשער, האַלטענדיג וואַך ביז אינדערפריה.

די פאַבריק פון דאָבושינסקי און פּאַזשענטשעוווסקי איז געווען טעטיג אויף צוויי שיכטען. און האָט בעשעפטיגט קרוב 200 אַרבייטער, גראָסלייטס פאַבריק איז זייט אַ יאָהר נישט טעטיג.

די סיבה פון דער שרפה איז נישט לעת עתה בעוואוסט, ווי מ'רעכנט איז דאָס פייער ענטשטאַנען פון אַ פינק פון איינע פון די מאַשינען פון דאָבושינסקיס און פּאַזשענטשעוווסקי'ס פאַבריק.

שאָדען בעטרעפט קרוב 750,000 זל.

בעת דער רעטונגס-אַקציע זענען עטליכע פייערלעשער געוואָרען לייכט פאַרוואונדעט. זיי האָט ערטיילט הילף די אַרויסגערופענע פּאַגאַטאָוויע.

* * *

(א) אין פאַרלויף פון נעכטיגען טאָג האָט אויפן אָרט פון דער שרפה געהאַלטען וואַך די 2-טע פייערלעשער אָפּטיילונג. דאָס זעלבע וועט געשעהן אויך אין משך פון היינטיגען טאָג.

מאָרגען וועט אַ ספּעציעלע קאָמיסיע, אין וועלכע עס געהן אַריין פאַרשטעהער פון דער אויספאָרשונגס-מאַכט, פייערלעשער, פאַרזיכערונגס-געזעלשאַפטען און בוי-אָפּטיילונג אונטערזוכען דאָס אָרט פון דער שרפה, כדי פעסטצושטעלען די גענויע סיבה.

די פירמע קוואַשנער און לינדענפעלד איז געווען אַסעקורירט אין עטליכע פירמעס אויף 200,000 זל., היות זי איז שולדיג אַ גרעסערע סומע פאַר שטייערן וועט געלעגט ווערען אַן'אַרעסט אויף דער אַסעקוראַציע, אַזוי אַז דער פירמע וועט קיין סך פון דער אַסעקוראַציע נישט בלייבען.

די פירמע גראָסלייט איז געווען אַסעקורירט אויף 100,000 זל., דאָבושינסקי און פּאַזשענטשעוווסקי אויף 150,000 זל.

צוגאַב-פּאָבאָר-קאָמיסיע

דעם 16-אויגוסט וועט אין לאָקאַל פון דער מיליטערישער אָפּטיילונג ביים מאַגיסטראַט פּעטריקאָווער 165 אַמטירען אַ צוגאַב-פּאָבאָר-קאָמיסיע פאַר דער פּ.ק.או. לאָדז שטאָט 1 צו דער קאָמיסיע דאַרפען זיך מעלדען די פּאָבאָראָווע פון יאָהרגאַנג 1913 וועלכע האָבן זיך צוליב וויכטיגע סיבות נישט געקענט שטעלן ביז איצט צו די קאָמיסיעס און די פּאָבאָראָווע פון עלטערע יאָהרגענג, וועלכע האָבן נאָך נישט רעגולירט זייער בעציהונג צו מיליטער-דינסט אויב זיי האָבן דערהאַלטען נאָמענטליכע אויפפאָרערונגען פון דער שטאָטישער סטאַראָסטווע און וואוינען אויפן שטח פון 2, 3, 5, 8, 9 און 11 פּאָליציי-קאָמיסאַריאַטען.

דעם 28-טען אויגוסט וועט אין דעמזעלבען לאָקאַל ווידער אַמטירען די צוגאַב-פּאָבאָר קאָמיסיע פאַר פּ.ק.או. לאָדז — שטאָט 2, צו וועלכע ס'דאַרפען זיך אויך שטעלען די דערמאָהנטע קאַטעגאָריעס פּאָבאָראָווע, און וועלכע וואוינען אויפ'ן שטח פון צ. 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13, און 14 פּאָליציי-קאָמיסאַריאַטען.

צו דער קאָמיסיע מוז מען צושטעלען אַ פּאַס אָדער אַ דאָקומענט מיט אַ פאָטאָגראַפיע.

דעם 20 אויגוסט ה. י.

הויבט זיך אָן דער שול-יאָהר. די וואַקאַציעס ווערען נישט פאַרלענגערט

(2) לויט ווי מ'אינפאָרמירט אונז פון שול-אינספּעקטאָריאַט איז די פראַגע פון פאַרלאָנגירען די זומער-פעריען אין די פאָלקס- און מיטעל-שולען איצט נישט אַקטועל. דאָס בילדונגס-מיניסטעריום בעהאַנדעלט אינגאַנצען נישט דעם דאָזיגען ענין.

לויט די פאַרעפענטליכטע פאַרשריפטען וועט זיך, אַלזאָ, דער שול-יאָהר אָנהויבען באַרמאָל דעם 20. ד. ח. און די נייע וואָך וועט שוין דער עולם מוזען אָנהויבען צוריקצוקומען פון די זומער-וואוינונגען.

פון פאַרשידענע מקומות

אַרעסטירט אַ חבריא פון געלד-פעלשער און פאַרשפּרייטער

(א) אין שייכות מיט אַנ'ענטדעקטער אָפּערע פון אויסאַרבייטען און פאַרשפּרייטען פאַלש געלד זענען אַרעסטירט געוואָרען: מענדעל און סימע אָוויעטשקאַ פון בענדין, בערל זיידנער, און שיינדל באַרנשטיין פון ראַדאָמסק, שלמה דינער פון פּיעטריקאָוו, די ברידער שלום און יעקב לעדערמאַן פון טשענסטאָכאָוו און חיים פרידמאַן מיט רייזעל בראָסמאַן פון לאָדז.

די אַלע זענען אַריבערגעשיקט געוואָרען אין דער בענדינער טורמע.

אַפּטייקען

היינטיגע נאַכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאַכט דיזשורירען: א. דאַנצער זגערזשער 57), וו. גראַשקאָווסקי (11 ליסטאָפּאַד 15), ס. גאָרפיין (פּילסודסקי 54), י. כאַנדזינסקי פּיעטרקאָווער 165), ר. רעמבעלינסקי (אַנדזשעיאַ 28), א. שימאַנסקי (פּשענדזאַלניאַנאַ 75).

Dr. med.
B. Robinzon
פּיעטריקאָווער 10, טעל. 131-86
נעהמט אָן פון 2.30 ביז 3.30 נאָכמיטאָג און ביז 10 פריה אין פּאַדעמביע — Willa Miller

DR.
L. Czarnożył
האָט זיך איבערגעצויגען אויף
62 פּיעטריקאָווער 62
און אָרדינירט איצט אין טשעכאָטשינעק
ווילע קאַשטשושקאַ

Dr.
Wołkowyski
האָט זיך איבערגעצויגען אויף
ציגעל-גאַס 11, טעל. 238-02
נעהמט אָן אין הויט- און וועענערישע קראַנקהייטען, מענער-שוועכע
נעמט אָהן פון 8—12 בייטאָג, 4—6 און פון 7—8.

Dr. HELLER
ספּעצ. פאַר הויט און וועענערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע
8 טראַוגוטאַ 8, טעל. 179-89
נעמט אָן פון 8—11 און פון 4—8 אָוונט,
זונטאָג פון 11—2 מיטאָג.
פאַר פרויען אַ ספּעציעלער וואַרטע-זאַל.
אַנבעמיטעלטע — לעטשניצע-פּרייזן

הילפס־אקציע פאר די געליטענע פון דער פערפלייצונג

די סעקציע אויף צו זאמלען מלבושים, וועש, סחורות א. ד. גל. ביים קאמיטעט צו העלפען די געליטענע פון דער פערפלייצונג, הויבט מארגען אן איהר טעטיגקייט. עס וועלען ארומפאהרען איבער די גאסען לאסט־אויטאס, וועלכע וועלען צונויפנעמען די געשפענדעטע ארטיקלען.

די סעקציע ווענדעט זיך צו אלע היגע פירמעס, וועלכע האבען נאך נישט ערפילט זייער בירגערליכען חוב צו שפענדען פאר די געליטענע פון דער פערפלייצונג.

ווייטערע שפענדען זענען איינגעפלאסען פון פאלגענדע פירמעס:

ד״ר גארליבסקי — 20 זל. מיטשיסלאוו הערץ 100 זל. פערסאנאל פון דער פירמע הערץ — 16 זל. וולאד. פראנקע — 50 זל. זיגמונד הערץ — 25 זל. גענעראל פעליקס מאטשישעווסקי — 500 זל. דירעקציע און אנגעשטעלטע פון באנקאל פראדוציר — פערבאנד — 80,40 זל. שיטק און האמפעל — 121,48 זל. אנגעשטעלטע פון גאדאמוביץ — 230,10 זל. פראפעס. פעראיין פון אנגעשטעלטע פון „אובעזפיעטשאלניע" און קאסא פון ארבייטסלאזען — פאנד — 317,80 זל. סט. פיעטשאק — 2 זל. קאאפעראטיווע באנק — 62,50 זל. פירמע טעפפער און יורשים — 200 זל. אנגעשטעלטע פון דער פירמע טעפפער — 80,80 זל. אנגעשטעלטע פון „קאבאנובקע" — 300 זל. ארבייטער פון דער פירמע באביאצקי און שותפים — 15 זל. שעבאוקי — 4 זל. דירעקציע פון קרעדיט געזעלשאפט — 1000 זל. פרעק 5 זל. בעאמטע פון שטאט־סטאראסטע — 163,50 זל. ד״ר ליפסקי — 3 זל., לאבעלסקא — 3 זל. לאנגע — 2 זל. פערוואלטונגס־קאמיסיע פון די פריוויליגע פייער־לעשער — 2,50 זל. אנגעשטעלטע — 195,40 זל. בעאמטע פון ארבייטס־אינספעקטאר — 56,05 זל. ארבייטער פון סטאקס בויען — 35 זל. קאנעצקי — 5 זל.

געזאמעלט אין דער „גלאס־פאלאני" — 534,25 זל. פערסאנאל פון מ. ט. פיקעלני — 101 זל. ארבייטער פון מ. ט. פיקעלני — 128 זל. אנגעשטעלטע פון צופאהר־טראמוואיען — 1131,60 זל. אנגעשטעלטע און ארבייטער פון דער פירמע זילבערשטיין — 27479 זל. יוזעף פעטער — 50 זל. לאדזשער דאקטוירים־קאמער — 500 זל. פאקאזסקי — 150 זל. צוזאמען: 6713.67 זל.

אויסער דעם זענען איינגעפלאסען שפענדען אין נאטור פון פאלגענדע פירמען:

אקצ. געזעלשאפט מ. זילבערשטיין — 186 שטיקלעך לייווענד צוזאמען — 3,151,50 מעטער, זאקען־פאבריקאנטען פעראיין — 2640 פאר זאקען און שטארפעטקעס, אקצ. געזעלש. לעאנארד — 24 שטיק וואלענס צוזאמען — 110,55 מעט.

די 25־פראצענטיגע באהן־הנחה

פאר די פערזאנען, וואס קעהרען זיך אום צוריק פון קור־ערטער

(2) די לאדזשער באהן־דירעקציע האט בעקומען אן אפיציעלע פעראָרדענונג בנוגע די באהן־הנחה פאר די פערזאנען, וואס קעהרען זיך צוריק פון די זומער־וואוינונגען און קור־ערטער.

לויט דער דאזיגער פעראָרדענונג וועלען בלייבען 38 קור־ערטער איבערן לאנד געניסען אין משך פון אויגוסט און סעפטעמבער פון דער 25־פראצענטיגער באהן־הנחה.

די קור־ערטער זענען פאלגענדע: בוסק, ביסטראהוילקאוויצע, טשעכאטשינעק, דרוסקיעניק, גאטשאלקאוויצע, האריניעץ, הרעבענאוו, יארעמטשע, יאוואזשע, יאסטשעמבע־זדרוי, איוואניטש, איבאווראצלאוו, קראטשענקא באד דונאיעץ, קאסאוו ביי קאלאממעא, קריניצא, קשעשאוויץ, לובין וועלקי, מילאווקע, מורשטין, מושינא, נאלעטשאוו, ניעדמיראוו, אציאוו, אטוואצק, ראבקא, רימאנאוו, סנוקלא היבטער בידגאשטש, סאלאשאוויצע, שטאווניק, שקלא ביי לעמבערג, סאלעץ, טרוסקאוויעץ, אוסטראן, ווארעכטא, וויסלא, זאקאפאנע, זאלעשטשיקי, זשוערדגעסטאוו.

פערזאנען וואס וואוינען אין אנדערע זומער־וואוינונגען און קלימאטישע ערטער געניסען נישט פון קיין שום הנחה.

W zreorganizowanym wydziale „Safes"
BANKU HANDLOWEGO w ŁODZI
SP. AKC. (KOŚCIUSZKI Nr. 15)
została otwarta dla wygody Sz. Klienteli
Przechowalnia,
przyjmująca za niewielką opłatę na przechowanie różne przedmioty w opieczętowanych kufrach, walizach i t. p., co jest szczególnie dogodne dla osób, udających się w podróż, na letniska i t. d.

רעפרעזענטאנץ־טעאטער „ראזמאיטאשטשי" ציגעל־גאס 27 טעלעפאן 112-25
גאסטשפילען פון דעם גרעסטען אמעריקאנער סטאר, דער שטאלץ פון דער אפערעטע, דעם ראמאנטישען ליבהאבער און זינגער
מיכאל מיכאלעסקא
היינט, זונטאג 2 פארשטעלונגען 2
היינט זונטאג 9.30 אוו. פאפול. פארשטעלונג צו זעהר ביליגע פרייזען
אין דעם גרויסען אומפערגעסליכען אימפאזאנטען אפערעטען־שלאגער
אין 3 אקטען (6 בילדער), 30 נומערן געזאנג און טענץ, רעקארד־שלאגערס איינס־ביי־איינס
דער לעצטער טאנץ
אין דער אפערעטע „דער לעצטער טאנץ" נעמען אנטייל איבער 50 פערזאן א טעמפא־קאנצערט צוזאמענשפיל פון די בעסטע יודישע ארטיסטען אין פוילען. מיכאל מיכאלעסקא איז יעצט דער טאג־געשפרעך אין לאדז! אזא גראנדיעזען אמוזירענדען פערוויילונגס־אווענד איז א זעלטענע געלעגענהייט, וואס יעדער טעאטער־ליבהאבער בעדארף און מוז דאס זעהן. דער אוונט וועט אייך לאנג בלייבען אין זכרון. —:—
היינט, זונטאג, 4.30 נאכמיטאג גרויסע הנחה און פאלקס־פארשטעלונג! איינהייטליכע רעוואלוציע־פרייזען
אלע בילעטען אין פארטער נור 1 זל.
דעם טאטענס ניגון
מיט מיכאל מיכאלעסקא אין דער טיטעל־ראלע.
אכטונג! מיטוואך, דעם 8 שערפיען, 9.30 אוונט — אלע בילעטען און פארטער נור 1 זל.
נור 1 גרויסער קאנצערט פון די מייסטערין פון יודישען ליד, — די זינגערין, די שפילערין
לאלא פאלמאן
אין איהר רייכען פראגראם.
דאנערשטאג, ד. 9־טען, 9,30 אוונט **„דער ישיבה בחור"**
נאך דער פארשטעלונג א גרויסער דיווערטיסמענט מיט'ן אנטייל פון: פאניא רובינא, יעקב פישער, לאלא יאקובאוויטש, ג. לעמבערגער, ש. צוויליך און אנדערע.
בעזארגט אייך מיט בילעטען. געדענקט! אלע בילעטען נאר 1 זל.

אויספלוג קיין וויען

איינגעארדנעט דורך „וואגאן־לי־קוק"

וואגאן־לי־קוק ארדנעט איין אין די טעג פון 18 אויגוסט ביזן 3 סעפטעמבער אן אויספלוג קיין וויען.

די פרייזען פון א בילעט אין 3־טע קלאס וועט קאסטען — 115 זל., 2־טע קלאס — 155 זל. די דאזיגע פרייזען נעמט ארום די רייזע אהין און צוריק צוזאמען מיטן פאס און וויזעס.

איינשרייבען קאן מען זיך אין ביורא פון „וואגאן־לי־קוק" פיעטריקאווער 64.

אפטיילונג פון אויסלענדישע פעסער אין „וואגאן־לי־קוק"

די לאדזשער אפטיילונג פון וואגאן־לי־קוק, האט אויף דער דערלויבעניש פון אינערן־מיניסטער געעפענט א ספעציעלע אפטיילונג אויף אויסצואר־בייטען אויסלענדישע פעסער.

גענויע אינפארמאציעס ווערען ערטיילט אין ביורא אויף פיעטריקאווער 64.

אויספלוגען קיין דאלמאציע

דער אויספלוג וועט פארקומען פון 19 יולי ביזן 6 אויגוסט. דער שטח פון אויספלוג וועט זיין דורך בודאפעשט און צוריקוועגס דורך וויען. דער פרייז פון דער רייזע צוזאמען מיט פעסער און וויזעס זענען געווארען פערקלענערט אויף 245 זל.

איינשרייבונגען נעמט אן נאר „ארביס".

בעזוכט די צפון־מזרח'דיגע געגענטען

פאר ענצעלנע פערזאנען איז 60 פראצענט הנחה אויף די באהנען, און פאר גרופען פון 10 מאן און מעהר איז 70 פראצענט הנחה. אינפארמאציעס ערטיילט דער „ארביס". די הנחות זענען גילטיג פון 1 אויגוסט ד. י.

אויסלענדישע פעסער

דאס רייזע־ביורא „ארביס" נעמט אן אנמעלדונגען אויף אינדיווידועלע אויסלענדישע הנחה־פעסער קיין עסטרייך, טשעכא־סלאוואקיי, יוגאסלאוויען, נארוועגיען און עסטלאנד.

ארעסטירט א מערדער

(2) אין שייכות מיט דעם מארד, וואס איז דעם 31 יולי ביינאכט אויסגעפיהרט געווארען איבער דער דינסט פון ד״ר טראווינסקי אויף פיעטריקאווער 116, איז ארעסטירט געווארען א 30־יאהריגער יונגערמאן, וועלכען מ'איז חושד, אז ער איז דעם מארד בעגאנגען.

צוליב'ן וויל פון דער אויספארשונג ווערט דערווייל נישט אנגעגעבען זיין נאמען.

Doktór KLINGER
ספעציאל־ארצט פאר מענער־שוואכע און ווענערישע קראנקהייטען
Andrzeja 2, tel. 132-28
נעמט אן פון 9 ביז 11 פרית און פון 6 ביז 8 אוו. זונטאג און פייערטאג פון 10 ביז 12.

ר. איזראעל

דער אריער־פאראגראף

178

שפאנענדער ראמאן פון דער איצטיגער ווילדער צייט

— בעט אריין דעם דאזיגען הער, האט די גרעפין געזאגט, אבער איהר זאלט בלייבען אין שכנות'דיגען צימער און זאלט נישט אוועקגעהן פון דאנען ביז איך וועל אייך נישט בעפרייען.

דער דינער האט שארף אנגעקוקט זיין באלעבאסטע, נישט וויסענדיג וואס דאס זאל בעדייטען.

— איך הער אייך מאדאם, האט דער דינער געזאגט און איז אוועק, כדי איינצולאדענען דעם זעלטענעם גאסט.

קאנען איז געווען אליין איינס, ער איז געווען גרייט אויף יעדען מין עמפפאנג פון דער גרעפין, דאס איז געווען זיין לעצטע רעטונגס־ברעט און ער האט דאס געמוזט אויסנוצען, וועט דאס זיך איהם איינגעבען איז גוט ווען נישט איז ער סיי־ווי־סיי פערלוירען.

קאן איז אריין צו דער גרעפין, וועלכע איז אויפגעשפרונגען פון איבערראשונג און שרעק.

— קאן, דאס זענט איהר? ווי אזוי קומט איהר דא אהער? און ווי אזוי האט איהר געוואגט צו מיר צו קומען.

— איך וועל אייך ענטפערען, גנעדיגע גרעפין אויף אלע אייערע פראגען, נאר ערשטענס וואלט איך געוואלט, אז מיר זאלען זיין א ביסעל פאמיליערע צו זיך אזוי ווי אין די אמאליגע צייטען, מיר זאלען זיך נישט זאגען אויף „איהר" נאר פשוט אויף „דו" ווי שטענדיג, ווי אזוי איך קום אהער? גאר פשוט, איך בין ענטלאפען פון קאנצענטראציע־לאגער דורך א זעלטענעם און גליקליכען צופאל. איך וואלט טאקע אין אזא צייט נישט געוואגט צו קומען צו דיר, אבער איך האב נישט קיין אנדער אויסוועג און איך האב עס געמוזט טון, ווען די איך וואלט נאר געפינען דעם מינדעסטען אויסוועג וואלט איך אהער נישט געקומען.

— איך וויל זיך נישט אריינלאזען אין קיין לאנגע געשפרעכען, האט די גרעפין געזאגט, בעפעהלענדיג אז דער דינער זאל ארויס פון זיין בעהעלטעניש און אוועקגעהן. אבער זאג מיר קאן וואס פערלאנגסט דו פון מיר? וואס ווילסט דו איצט?

— כ'האב דיר שוין געזאגט, אז איך בין ענטלאפען פון קאנצענטראציאנס־לאגער יעדע מינוט וואס איך געפין זיך דא איז געפעהרליך פאר מיר, און איך שטעל איין דאס לעבען, איך האב דעריבער געוואלט, אז דו זאלסט מיך אויף א געוויסע צייט בעהאלטען אין דיין פאלאץ.

— דו ביסט משוגע געווארען, קאן, ווי אזוי קענסט דו מיר דאס אפילו פארלעגען, דו שטעלסט דיר פאר מיט וואס דאס איז פערבונדען?

— איך ווייס עס גענוי, איך שטעל זיך דאס אליין פאר, אבער פאר מיר איז דאס נישט קיין אויסרייד, האט קאן געזאגט, אוועקזעצענדיג זיך אויף א ווייכען פאטעל, אויב דו וועסט מיך נישט ערגיץ בעהאלטען, וועל איך דא בלייבען זיצען און זיך נישט ריהרען פון אָרט, איך וויל בעסער, אז אייערע שטורמיסטען זאלען מיך דא ארעסטירען, איידער איך זאל זיך דארפען מיט זיי יאגען איבער פעלדער און וועלדער...

— אבער קאן, דו ביסט נישט ביים קלארען פערשטאנד, דו רעדסט אונמעגליכע זאכען, ערשטענס האט זיך דער דינער שוין געזעהען.

— פאר איהם קען עס הייסען, אז איך בין אוועקגעגאנגען פון דאנען, איבריגענס ווייס איך דא זעהר גוט, ווי טהייער דיינע דינער זענען דיר, ווי איבערגעגעבען, ער וועט זיין שטום ווי א פיש און קיין פיפס נישט געבען, איך ווייס דאך, אז דיינע דינער זענען נישט קיין נאצי־לייט און צוליב דעם טאקע האלטסט דו זיי, איך ווייס דאך, אז זיי זענען האלבע שפיאנען און ארבייטען געגען די נאציס און אויב דו וועסט זיי זאגען, אז איך בין אן'ענטלאפענער פון קאנצענטראציע־לאגער וועט ער זיכער פאר קיינעם קיין ווארט נישט אויסרעדען.

די גרעפין איז געווען אין דער קלעם, זי האט נישט געהאט קיין ענטפער אויף קאנ'ס אלע ארגומענטען.

— אבער דאס אליין וואלט מען שוין געקענט איבערהערען, אבער דיך האט דאך דא געזעהען דער לייטענאנט אלפרעד בעהמע.

די גרעפין האט אפילו נישט געוואוסט, אז קאן האט זיך פאר איהר פאלאץ בעגעגענט מיט בעהמען, דאך האט זי אזוי געזאגט, כדי זיך מיט אלע מעגליכקייטען געוואלט ארויסדרעהען פון דער שווערער אויפגאבע צו בעהאלטען קאנען ביי זיך אין הויז און האט געטראפען וואס איז איהר געקומען אויף די געדאנקען און וואס ס'האט זיך איהר אויסגעוויזען פאר וואהרשיינליך.

— אמת, האט קאן געענטפערט, און זיך נאך בעקוועמער געזעצט אין פאטעל, אז איך האב בעגעגענט בעהמען אויפ'ן גאס, איך האב מיט איהם געהאט א קליינעם געשפרעך, וועלכער איז געווען זעהר נישט אנגענעהם פאר איהם, אבער ער האט קיין בלאסע אהנונג נישט, אז איך בין די א אריינגעגאנגען אהער איך האב גאר געהאט בדעה אריינצוגעהען, ער איז געווען צופרידען וואס איך האב איהם אפגעלאזען און איז ענטלאפען ווי דער פעפער וואקסט.

— אבער ביין קאן, ביין, מ'קען נישט אזוי, האט די גרעפין געזאגט און זיך שיער נישט צוויינט, דו דארפסט האבען א ביסעל ריקזיכט און מיך נישט אויסשטעלען אין אזא געפאהר, איך פערשטעה גוט דיין לאגע, איך ווייס אז דו ווילסט זיך ראטעווען, אבער דאס איז נישט קיין אויסוועג...

— וואס הייסט איז דער אויסוועג, האט קאן זיך שוין אנגעהויבען צו דענערווירען, אז איך זאל זיך אליין איבערגעבען אין די הענד פון די שטורמיסטען — באנדיטען? אז איך זאל אליין אריינלויפען אין דער לייבען־שטייג צום אויפפרעסען פון ווילדע חיות, דאס קען איך דאך נישט טון, ס'וואלט דאך שוין גלייכער געווען זעלבסטמארד! און קיין זעלבסטמארד וויל איך אויך נישט בעגעהן, אזוי לאנג ווי אין מיר טליעט נאך א פונק פון נקמה און זעלבסטווערדע, איך בין דאך נישט דער אהנגעקאקטע הערץ און אויך נישט דער פאבריקאנט הייבריך זאקס..

— זיי לעבען שוין ביידע נישט, האט די גרעפין געזאגט, ווען זי האט דערהערט די דאזיגע ביידע נעמען.

— אבער ווי אזוי זענען זיי געשטארבען? ווי אזוי? זיי האבען זיך צוערשט אליין געשפיגען אין פנים אריין, צוערשט געשפיגען אין פנים און פערראטען זייער פאלק און ערשט דאן זענען סיי־ווי־סיי געשטארבען, מיט חרפה און געוויסענס ביסען, אזוי ווי געשאכטענע הונד...

— רעד נישט אזוי וועגען טויטע, האט די גרעפין געזאגט מיט א געוויסען רחמנות און איהר טאן, דו ווייסט נישט צי האבען זיי נישט געמוזט אזוי האנדלען, צי האבען זיי געהאט אן אנדער אויסוועג.

— איך ווייס נישט? איך ווייס עס יא, איך בין דאך געווען אין דערזעלבער לאגע וואס זיי, איך האב דאך אויך געקענט האבען דעמזעלבען „אויסוועג" און פונדעסטוועגען...

— און פונדעסטוועגען, האט קאן ווייטער געזאגט, האב איך אריבערגעטראגען די גרעסטע ענויים, די גרעסטע פיין, אבער זיך אין פנים האב איך נישט געשפיגען, נאך מעהר נישט פערראטען מיין פאלק, און זיי? וואס האבען זיי געטאן? ווי די פארשיווע הינד האבען זיי געהאנדעלט. איך ווייס גאר וואס איז פארגעקומען אין לאגער, אבער וועלכע זענען געווען די קאנסעקווענצען פון זייער האנדלונג ווייסט דו געוויס בעסער פאר מיר...

(פארטזעצונג קומט)

רשימות פון פערזאנען, וואס דארפען צאהלען דעם מיליטער־שטייער פאר׳ן יאהר 1934

(2) ווי מיר דערוויסען זיך איז די מיליטער־אפטיילונג ביי דער לאדזשער שטאט־פערוואלטונג איצט צוגעטראטען צום צונויפשטעלען רעגיסטערס פון פערזאנען, וואס מוזען צאהלען דעם מיליטער־שטייער פאר׳ן יאהר 1934.

לויט די פארשריפטען דארפען די קוואליפיצירטע: אין דער קאטעגאריע „צ" צאהלען 20 זלאטעס; קאטעגאריע „ד" — 15 און קאטעגאריע „ע" — 10 זלאטעס יעהרליך.

ענטשפרעכענדע באקאנטמאכונגען וועלען פונאנדערגעשיקט ווערען דורך דער פערמיטלונג פון דער שטייער־אפטיילונג ביי דער לאדזשער שטאט־פערוואלטונג.

די פערזאנען, ביי וועלכע עס האט זיך פאר דער צייט געענדערט די מיליטער־קאטעגאריע, דארפען זיך מעלדען אין דער מיליטער־אפטיילונג ביי דער לאדזשער שטאט - פערוואלטונג (פיעטרקאווער 165) און פארמעל אדורכפיהרען די ענדערונג פון דער אדנאטאציע אין די ווידענץ־ביכער פון די פערזאנען, וואס מוזען צאהלען דעם אנגערופענעם שטייער.

א פייער זוכט עס!..

דער פייערמאן איז דאך, לא עלינו. דער ריכטיגער שלים מזל...

(2) דאס היגע שטאט־געריכט האט נעכטען פערמשפט דעם פראפעסיאנעלען גנב משה פייערמאן (27 יאהר אלט) אויף 20 חדשים טורמע פאר׳ן פרובען בעגנב׳ענען א ליידיגע וואוינונג אויף זאוואדזקא 52.

ער האט האט בלויז געפרובט און איז נעביך בעגאנגען פערשיט...

ערשט מיט א קורצער צייט צוריק ער שוין אפגעזעסען אנ׳8 חדשים׳דיגען וויראק.

זעלבסטמארדען

(2) אין סאלקס־פארק אויף קאנסטאנטינער פאלעשיע, האט זיך נעכטען ארייגעשאסען א קויל אין ברוסט אריין דער 31־יעהריגער בעאמטער מאריאן־מיעטשיסלאוו באראנאווסקי (פון 11. ליסטאפאד 86). אין א האפנונגסלאזען צושטאנד האט מען איהם אפגעפיהרט אין שפיטאל. די סיבה פון זעלבסטמארד איז נישט פעסטגעשטעלט געווארען.

■ ■ ■

(2) אויף פיעטריקאווער 178 אין טויער האט זיך געוואלט סמ׳ען די 24־יעהריגע דינסט־מיידעל מאריאנא סטאנטשעק (פון פיעטריקאווער 101). דורכגייער האבען איהר אבער געשטערט צו בעגיין דעם דאזיגען שריט.

Dr. med.

L. Berman

צעגעלניאנא 15, טעל. 149־07

ספעציאל־ארצט פאר הויט־ און געשלעכטס־קראנקהייטען, מענער־שוועכע־בעהאנדלונג און מעקסועלע בעראטונג.

אלע ארט אנאליזען.

נעמט אן פון 8—11 און 4—8 אוו. זונטאג פון 9—1 בייטאג

פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע־פרייזען.

יודיש טעאטער „פילהארמאניע" נארוטאוויטשא 20 טעל. 213־84

גאסטשפילען פון די ליבלינגע

דינה האלפערן און סעם בראנעצקי

היינט, זונטאג 2 פארשטעלונגען 2

12.15 פריה א גרויסער פריהמארגען פון 35 גר. ביז 1 זל.

—— צו ביליגע פרייזען ——

9.15 אוונט — די גרעסטע טעאטער־סענסאציע פון די יודישע און ענגלישע טעאטערן

וואו איז ערליכקייט?

אין 3 אקטען מיט מוזיק און טענץ פון ה. בראנטעס.

גרויסער ארקעסטער! — ס׳נעמט אנטייל דער גאנצער אנסאמבל. — שיינע אויסשטאטונג!

בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון פילהארמאניע.

לעצטע וואך!

אויטא איבערגעפאהרען א בעקאנטען לאדזשער יודישען פאבריקאנט

(2) נעכטען 9 אינדערפריה האט אן אויטא, אויף ראג גלובנע און שענקעוויטש־גאס, איבערגעפאהרען דעם 57־יעהריגען לייבעל וואידיסלאווסקי (פון פיעטריקאווער 214).

פאגאטאוויע האט איהם א שטארק צושעדיגטען אפגעפיהרט א היים. ער איז נאך נישט צו זיך געקומען.

דעם שאפער האט מען צונויפגעשטעלט א פראטאקאל.

■ ■ ■

(2) אויף נאפיורקאווסקיעגאָ, נעבען נומער 11 האט אן אויטא איבערגעפאהרען דעם 10־יעהריגען מיעטשיסלאוו לעשניעווסקי (נאפיורקאווסקיעגא 11), וועלכע פאגאטאוויע האט אפגעפיהרט אין אנגא־מאריט־שפיטאל.

טשי מינוטי... שעשטש מינוט...

מ׳וועט נישט איבעררייסען די צווישען־שטעטישע טעלעפאן־געשפרעכען

(2) די לאדזשער אפטיילונג פון דער „פאסטא" אינפארמירט אונז, אז דאס פאסט־מיניסטעריום האט פעראָרדענט, די טעלעפאן־בעאמטע זאלען להבא נישט איבעררייסען די צווישען־שטעטישע געשפרעכען מיט די אנמעלדונגען פון איטליכע אפגערעדטע 3 מינוט.

די דאזיגע פעראָרדנונג איז נוגע די געשפרעכען, וואס ווערען געפיהרט פון אייגענע פריוואט־טעלעפאנען.

קאנצערט פון משה קוסעוויצקי אין העלענאוו

לטובת דעם פעראיין „תומכי אורחים"

דער לאדזשער הילפס־פאראיין תומכי אורחים ארדענט איין מיטוואך דעם 8 אויגוסט א גארטען פערוויילונג מיט פערשידענע אריגינעלע אטראקציעס. א בעזונדער אויפמערקזאמקייט רופט ארויס די פערוויילונג, מחמת דעם, וואס עס וועט אויפטרעטען לטובת דעם פעראיין דער בערימטער אויבערקאנטער משה קוסעוויצקי.

וואהלבעליבטע מענשען

קענען האבען דורך א געוויסענהאפטען געברויך פון בעמירליכען בוטערוואסער

Franciszka Józefa

א ליבפען שטוהלגאנג אהן אנשטרענגונג. פרעגט ראקטוירים. צו בעקומען אין אלע אפטייקן און סקלאד־אפטעטשנקעס

צוואנגס־דעזינפעקציע פון שול־ביכער

(2) ווי מיר דערוויסען זיך, וועט דער וואיעוואדשער געזונדהייטס־אמט אין לאדז אין שייכות מיט׳ן ביגעם שול־יאהר ארויסגעבען א פעראָרדנונג וועגען צוואנגס־דעזינפעקציע פון גענוצטע שול־ביכער.

עס האנדעלט זיך וועגען די ביכער, וואס ווערען פערקויפט אין די אנטיקוואַריאטן און אויך דירעקט אויף די אזוי־גערופענע „ביכער־בערזעס".

די דעזינפעקציע וועט אדורכגעפיהרט ווערען מחמת דעם, וואס עס קאן מעגליך זיין, אז אייניגע פון די ביכער האבען פריהער געגוצט שילער, וועלכע זענען קראנק געווען אויף עפידעמישע און אנשטעקענדע קראנקהייטען.

נאכ׳ן דעזינפיצירען די ביכער, וועלען זיי ענטשפרעכענד געשטעמפעלט ווערען.

ליקווידירט דעם סכסוך אין די קריסטליכע בעקערייען

(2) נעכטען איז אין ארבייטס - אינספעקטאראט אונטערגעשריבען געווארען א קאלעקטיוו־אפמאך צווישען די קריסטליכע בעקעריי־איינהאבער און די בעקער - ארבייטער.

די לוינען זענען פערקלענערט געווארען אויף 8 ביז 9 פראצענט, אזוי אז א בעקער־ארבייטער 1 קאטעגאריע פערדינט וועכענטליך 56 זלאטעס, 2 קאטעגאריע 44 זלאטעס, 3 קאטעגאריע 38 זלאטעס, 4 קאטעגאריע 25 זלאטעס.

דער סכסוך איז אזוי ארום ליקווידירט געווארען.

ארץ־ישראל׳דיגע „הפועל" מאטאציקליסטען

געזעגנען זיך היינט מיט לאדז

היינט 9 פריה פערלאזען די העלדישע „הפועל" מאטאציקליסטען אונזער שטאט, נאך זייער זיגרייכען דערפאלג אויף דער ארבייטער־אליפיאדע אין פראג (טשעכאסלאוואקיי), פאהרען זיי איצט נאך ווארשע און פון דארט נאך ליטע, לעטלאנד, האלאנד און פון דארט נאך ענגלאנד צו דער ארבייטער - אליפיאדע אין מאנטשעסטער.

גרויסער קאנצערט פון אויבער־קאנטאר ישראל אלטער

לטובת דעם פעראיין „לינת אורחים"

ווי מיר דערוויסען זיך, ארדענט איין דער פעראיין „לינת אורחים" א גרויסען חזנישען־קאנצערט דאנערשטאג דעם 16־טען ד. ח. אין זאל „פילהארמאניע" אין וועלכען עס טרעט אויף דער בעוואוסטער און בעליבטער אויבערקאנטאר ישראל אלטער מיט א גאנץ נייעם פראגראם פון יודישע וועלטליכע און סינאגאגאלע שאפונגען.

„וואו איז ערליכקייט?"

ווערט געשפילט אין „פילהארמאניע"

די בעקאנטע ליבלינגען דינה האלפערן און סעם בראנעצקי האבען שבת מיט גרויס דערפאלג אויפגעפיהרט די גרויסע סענסאציאנעלע פיעסע „וואו איז ערליכקייט"?

היינט, זונטאג ווערט די פיעסע געשפילט 2 מאל, האלב 10 אין אווענד און האלב 1 א פרימארגען פארשטעלונג צו ביליגע פרייזען פון 35 גר. ביז 1 זל.

א הארצרייסענדע פאמיליען־דראמע פארן בערלינער ראבינאט

(ענדע פון דער 5־טער זייט)

סער קען מען זיך נישט ווינשען. די פאר־פאלק האט עס אזוי בעהאנדעלט, פונקט ווי ס׳וואלט געווען זייער אייגען קינד.

מרים גופא האט ווייטער געארבייט אין קאפע אלס קעלנערין. ס׳איז איהר ווייניגסטענס אראפ פון קאפ די זארג וועגען איהר קינד. ווען זי האט א פרייע שטונדע, געהט זי אריבער צום קינד און קוועלט אן פון איהם. האט שוין באלד פערגעסען די גאנצע מעשה מיט היינריכ׳ן, דער מענש האט זיך אמאל א קורצען זכרון!—

זייער בייער מאן, וואס מרים האט זיך געווינשען, איז ערשינען. ער, אלפרעד, פלעגט אויך קומען אין דעמזעלבען קאפע אריין. פון עטליכע מאל שמועסען, איז אזוי זיך פערבייגעהענדיג, איז ענטשטאנען א נעהנטערע בעציהונג. מרים, פערשטעהט זיך, איז דאס מאל געווען פארזיכטיג. זי האט זיך מעהר צוריקגעהאלטען.

באר דער מענש איז נישט פון אייזען. ווי פארזיכטיג מרים איז נישט געווען, האט זי עס נישט געקענט פערהיטען. זי האט ווידער געלאזט ווערען מוטער. און דאס האט זי אפגעשראקען. איין קינד האט זי שוין אומגליקליך געמאכט. צו וואס זאל זי דאס אומגליק פערמעהרען?

אלפרעדן האט מרים נישט געקענט מאכען קיין פארוואורף. ער האט גראד זיין ווארט געהאלטען. ער האט פערשפראכען זי צו הייראטען און האט זיך דערפון נישט צוריקגעצויגען. איצטער האט זי געהאט צו בעשטימען. זי אבער האט צו ערשט געוואלט פטור ווערען פון קינד איידער עס קומט אויף דער וועלט. חתונה האבען וועט זי שפעטער.

דער רעזולטאט איז געווען א דאפעלטער, אז מרים איז פטור געווארען פון איהר קינד און זי וועט אויך אין דער צוקונפט מעהר קיין קינדער נישט קענען האבען.

נאך דער חתונה מיט אלפרעדן און געווען איז דאס א גליקליכע חתונה, האט מרים געמוזט פיהלען דעם טעם פון זיין אהן קינדער. זי און דער מאן צוזאמען מיט איהר האבען געבענקט נאך א קינד.

איז באר געווען איין טרייסט: מיר וועט צוריק אפנעהמען איהר אייגען קינד פון יענעם פאר־פאלק. זי האט דאס רעכט דערויף. איהר מאן האט זיך זאגאר געפרעהט און איהר געגעבען זיין פולע צושטימונג. קיין מאטעריעלע זארגען זענען נישט געשטאנען אין וועג. אלפרעד האט געפיהרט ברייטע געשעפטען און געווארען רייך. צו יענער צייט איז גראד דאס פאר־פאלק, ביי וועמען מרים׳ס קינד האט זיך געהאדעוועט, ארונטער ויך זייער פריהערדיגען מעמד און האבען מעהר נישט געלעבט אזוי בעקוועם. דאס וואלט אויך געווען א גרונד, אז זיי זאלען אפגעבען מרים׳ען צוריק איהר קינד.

אויסגעלאזט אבער האט עס זיך גאר אנדערש: די מענשען האבען זיך אפגעזאגט צו ערפילען מרים׳ס וואונש. זיי האבען גע׳טענה׳ט: ווי באלד זיי האבען אויסגעהאדעוועט און ערצויגען דאס קינד, געהערט עס צו זיי. ווי זייערע מיטלען וועלען נישט בעשרענקט זיין, וועט עס נאך פאר דעם קינד קלעקען.

ביי דעם פאר־פאלק איז עס אריין אין עקשנות: אז דו ווילסט, ווילען מיר נישט. דורך דער צייט האט יענע פרוי געהאט געבוירען א קינד. זי איז אלזא נישט געווען מעהר קינדערלאז. פונדעסטוועגען האט זי און איהר מאן נישט געוואלט אפגעבען צוריק מרים׳ס קינד. אהן דעם קינד קענען זיי נישט אויסקומען.

וויפיל מרים האט זיך נישט געבעטען, אז זיי זאלען אויף איהר רחמנות האבען און נישט בעטרויבען פון דעם איינציגען נחת איהרען אויף דער וועלט, האט עס נישט געהאלפען. א גרויסע סומע געלד האט מרים שוין אנגעבאטען, האט עס אויך נישט געהאלפען.

פאר מרים׳ען איז באר געווען פערבליבען איין איינציגער אויסוועג, זיך צו ווענדען צום בערלינער ראבינאט (רבנים). אין דריטען רייך (היטלערס־דייטשלאנד) איז עס פאר יודען דער איינציגער ארט, וואו מען קען זיך ווענדען וועגען אזא ענולה, זאל אויך איז אט דעם פאל גע׳פסק׳ענט ווערען לויט׳ן יודישען דין.

די ענטשיידונג ליגט נאך פארלויפיג אין די הענד פון בערלינער ראבינאט.

Dr. REICHER

פאלודניאווא 28, טעל. 93־201

ספעציאליסט

פאר מענער־שוועכע־בעהאנדלונג.

סעקסועלע בעראטונגען און פסיכא־אנאליזען

נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—8 אווענד.

DR. DED. H. LUBICZ

פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס־קראנק.

צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעל. 141־32

עמפפאנגס־שעה׳ן 8—10, 12—2, און 5—8 אווענד און יו"ט 9—1. פאר דאמען בעזונדערער ווארטע־זאל

Dr. med. Trepman

צעגעלניאנא 4, טעל. 90־216

ספעצ. פאר סיפיליס, טריפער און הויט־קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענערשוואכע אויך אלע ארט אנאליזען.

נעהמט אן פון 8—12 און פון 5—9 אוו. זונטאג און יום־טוב פון 8—1. בעזונדערע ווארטע־זאל פאר פרויען.

ראטעוועט אייער געזונד!

קראנקע אויף רופטורען (ברוך־קראנקהייטען)

ספעציעלע ארטאפעדישע הייל־גומי־באנדאזשען פון מיין מעטאדע העלפען ראדיקאל אונטער גאראנטיע אהן אפעראציעם פון אלע מינים ברוך־קראנקהייטען (רופטורען) אפילו די עלטעסטע און געפעהרליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער.

דאס אראפלאזען זיך פון מאגען און קישקעס בעזייטיג איך דורך פערלעגען ספעציעלע אינדיווידועל צוגעפאסטע בויך־באנדאזשען. אויף אויסגעקרימטע רוקען־ביין (הויקערס) ארטאפעדישע הייל־גארסעטן אויף ביינער־שווינדזוכט און אלע אנדערע פעהלערן ארטאפעדישע הייל־אפאראטען אויף פלאטפוס.

פעציעלע איינלאגען לויט גיפס־מאדעלען, אויף זשילאסעס־גומי־זאקן לויט מאס. קינסטליכע הענד און פיס

ספעציעלער אנשטאלט פאר הייל־ארטאפעדיע

Spec. Ortop. **O. PETRYKIEWICZ** אויס לעמבערג

לאדז, פיראמאוויטשא 9 (אלגינסקא)

(פראנט פארטער), טעל. 09־177 נאהנט פון לאדזשער פאבריקס־באהנהויף

בעמערקונג: דאס ערשיינען פון די קראנקע איזאונבעדינגט נויטיג. צאהלרייכע דאנקזאגונגען און דאנק־בריף.

(אין זגערזש אויף טלאמאצקא № 2 און № 4 אייגענע הייזער)

היינט פרעמיערע מיר! די גרויסע פילם-פּאָעמע, געווידמעט די העלדען פון די ים-טיפענישען. רעזשי: JACK CONVAY א. נ.

„A. L. 14, איז דערטרינקען געוואָרען"

עפּאָפּיי פון ליבע, גיגאַנטישע קאַמפּען אין פון הערדישע אפּפערונג פון מענשען מיט אַנ׳אייזערנעם ווילען און שטאָהלענע נערווען!

אין די הויפּט-ראָלען: MAGDA EWANS, ROBERT MONTGOMERRY, WALTER HUSTON

אויסער׳ן פּראָגראַם: קלאַנג-צונאָבע פון P.A.T. ווי אויך די נייעסטע געשעהענישען פון דער וועלט פון „Fox", אַקטועליטעטען.

קלאַנג-קינא **CAPITOL** זאַוואַדזקאַ 16

Dn. 3/8 b.m. zostały skradzione następujące blanco weksle:

1) na zł. 160, pł. 15/9 1934
2) „ „ 100 „ 30/9 „
3) „ „ 100 „ 15/X „
4) „ „ 160 „ 15/X „
5) „ „ 109 „ 30/X „
6) „ „ 100 „ 15/12 „

z wystawienia Jakuba Djamenta, Łódź, Kilińskiego 50.

Weksle niniejsze unieważniam.

Dr. Justman

צוריקגעקעהרט

LEGJONÓW 17 (Zielona)

Telefon 138-99.

אויערען, נאָז און האַלז קליניק

מיט בעטען פון Dr.

Z. Rakowski

פּיעטריקאָווער 67, טעל. 127-81

נעהמט אָן שטענדיגע קראַנקע (צוועק אָפּעראַציע א. ז. וו.) ווי אויך אַמבולאַטאָרישעס פון 11–2 און פון 5–8 אָווענט.

קליינע אַנאָנסען
1 זלאָטי
אַנאָנס ביז 15 ווערטער

פרייע פּאָסטענס

קוואַליפיצירטע אינקאַסענטען (קאַס) קענען זיך זאָפאָרט מעלדען אין „מחזיקי חולים" קילינסקיעגאָ 120.

לאָקאַלען

א לאָקאַל צו פערדינגען מיט טראַנסמיסיעס, נאַרוטאָוויטשאַ 84. צו ערפאַהרען אין דער שאָכטעל-פאַבריק. 3185

אָפּצוגעבען זעהר א בעקוועהם אָרט צו שלאָפען פאַר א יונגערמאַן. זיך ווענדען 11. ליסטאָפּאַד 12, וו. 6. 3182

א בעקוועהם אָרט צו שלאָפען פאַר 1 אָדער 2 אָרענטליכע יונגעלייט איז אָפּצוגעבען. פּאָמאָרסקאַ 14, אין אָפּיציגע, 2 שט., וו. 12, לאַסקי.

פערשידענעס

א שותף מיט 15 טויזענד זלאָטעס ווערט געזוכט צו א גוט איינגעפיהרט געשעפט. צו ערפאַהרען אין דער אַדמ. אונטער „15,000". 3181

געלעגנהייטליך איבערצוגעבען א שעהן געוועלב מיט וויטטאָוועס נאָהענט ביי דער ניי-שטאָדט. צו ערפאַהרען ביי דזאָוויראָוויטש, נאָוואָמיעסקאַ 10.

רעוואָלוציע!!! דער רענאָמירטער פריזיער-אַנשטאַלט י. יאַקובאָוויטש, פּיעטריקאָווער 60 האָט בעשלאָסען אויפ׳ן זומער-סעזאָן צו פערקלענערן די פרייזען. ראַזירען 20 גר., שערען 40 גר., דעם קאָפּ וואַשען 30 גר., עלעקטרישער מאַסאַזש 20 גר., ערשטקלאַסיגער מאַניקור 70 גר. איילט אַלע מאַסענוויי צו יאַקובאָוויטש׳ן

גרויסער אויסוואַהל בילליגע פרייזען

סאָלידע בעהאַנדלונג

פערזיכערט די קליענטען

נור דאָס סאַנפעקציע-וואַרען-הויז

KONSUM PRZY WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE S. A.

ROKICIŃSKA 54 Dojazd tramwajami 10 i 16

Zarząd Łódzk. Żyd. Tow. Dobroczynności

podaje do wiadomości, że w dniu 13 sierpnia b.r. o godz. 5 popoł. odbędzie się w lokalu własnym przy ul. Zachodniej 20

NADZWYCZAJNE OGÓLNE ZEBRANIE

członków T-wa, celem rozpatrzenia sprawy budowy szpitala dla umysłowo chorych żydów w Radogoszczu.

W razie nieprzybycia wymagającej ilości członków, Nadzwyczajne Ogólne Zebranie odbędzie się w drugim terminie dnia 20 sierpnia b. r. o godz. 5 popoł. w tymże lokalu i na zasadzie § 47 będzie prawowocne bez względu na ilość uczestników.

Dr. med.

Haltrecht

צוריקגעקעהרט

ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט-און געשלעכטס-קראַנקהייטען

פּיעטריקאָווער 10, טעל. 131-86

נעהמט אָן פון 8–11 מיטאָג און פון 5–9 אָוונט זונטאָג פון 10–1 בייטאָג.

אַלע אַרט אַנאַליזען.

פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזן

U. S. A.

פערזיכערט אייך א גוט פערדינסט. נאָך אויף אַליבע שטעט ווערען געזוכט פערקויפער אויף אייגענער רעכנונג אויף צו פערשפּרייטען א שלאָגער פערבריויכס-אַרטיקעל.

E. G. Brombache

Łódź

28 p. Strzelc.Kan.39

tel, 191-89.

Dr.

Wajnberg

ספּעצ. פון לונגען, האַרץ און סקרעטאָרי-קראַנקהייטען

וואוינט יעצט פּיעטריקאָווער 145

טעל. 126-02.

נעמט אָן פון 9–10 פריה, 3–5, 8–9 אָוו.

לעטשניצע

פאַר ווענערישע קראַנקע

פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען

לאָדז, זאַוואַדזקאַ 1

טעל. 205-38

טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אָוועגד.

וועגערישע-קראַנקע, מענערשוואַכע און הויט-קראַנקהייטען, אַנאַליזען פון בלוט און אורין

די פערהיטונגס-סטאַציע

איז טעטיג א גאַנצען מעת לעת

פאַר פרויען א ספּעציעלער וואַרטע-זאַל

א בעראַטונג 3 זל.

Dr.

S. Kantor

ספּעציאַליסט פאַר הויט און וועגערישע קראַנקהייטען (סיפיליס און טריפּער), היילט מענער = שוואַכע

וואוינט יעצט

Piotrkowska 90, tel. 129-45

נעמט אן פון 8–2 נאָכמ. און פון 4–9 אָוו., זונטאָג און יום-טוב פון 8–2 נאָכמ.

פאַר אונבעמיטעלטע – לעטשניצע-פרייזען.

Dr. med. Niewiażski

ספּעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפּער און הויט-קראַנקהייטען. בעהאַנדלונג פון מענער-שוואַכע

אַנדזשעיאַ 5, טעל. 159-40

צוריקגעקעהרט

נעהמט אָן פון 8–11 און פון 5–9 אָוו. זונטאָג און יום-טוב פון 9–1 פּאָהמיטאָג.

בעזונדערער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

Dr. med.

Ignacy Grynberg

ספּעציאַליסט פאַר אינערליכע קראַנקהייטען

צוריקגעקעהרט

CEGIELNIANA 17, tel. 174-15.

Dr. med. I. ROZENFELD

אויערען, נאָז און האַלז-קראַנקהייטען

צוריקגעקעהרט

ZAWADZKA 8, tel. 241-53.

נעהמט אן פון 2.30 ביז 4.30

DR.

Stanisław GAWINSKI

położnictwo i choroby kobiece

Bałucki Rynek 3

Tel. 148-80

przyjmuje od 4—7.

Poradnia WENEROLOGICZNA

הויט און וועגערישע קראַנקהייטען

איז געוואָרען איבערטראַגען

אויף 2 זשעלאַזנאַ 2

(פּיעטריקאָווער 47)

טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אָוועגד,

זונטאָג און הגאות פון 9–2 מיטאָג.

א וויזיט 3 זל.

פון 11–1 מיטאָג און פון 3–4 נאָכמ.

נעמט אָן א פרוי-דאָקטאָר.

PRZETARG.

Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza niniejszem **PRZETARG** nieograniczony na wykonanie robót ziemnych i brukarskich na posesji szkolnej przy ul. Rokicińskiej 41. Oferty składać należy w kopertach należycie zalakowanych, z napisem: „Oferta na roboty ziemne i brukarskie na posesji szkolnej przy ul. Rokicińskiej 41", w Wydziale Budownictwa, Plac Wolności No. 14, p. 41, — do dnia 10 sierpnia 1934 roku godz. 11 przedpoł.

Do ofert należy dołączyć kwit na złożone vadjum w Kasie Miejskiej w wysokości 200 zł. Otwarcie kopert nastąpi w tym samym dniu o godz. 12 w poł. w gabinecie Naczelnika Wydziału Budownictwa.

Bliższych informacyj udziela kierownik budowy p. inż. Sperr, ul. Zawadzka 22, II p. w godz. między godz. 18 a 20, gdzie można też otrzymać odnośne formularze ofertowe.

Zarząd Miejski zastrzega sobie dowolny wybór lub nieprzyjęcie żadnej oferty,

Łódź, dnia 3/VIII 1934 r.

Zarząd Miejski w Łodzi.

Dr. med.

A. Uryson

אינערליכע קראַנקהייטען

צוריקגעקעהרט

11. ליסטאָפּאַד 20, טעל. 215-85

נעהמט אָן פון 6–8 אָוועגד.

Dr. med. ADAM BENDER

אינערליכע קראַנקהייטען

ספּעציעל האַרץ-קראַנקהייטען

צוריקגעקעהרט

האָט זיך איבערגעצויגען אויף

אַל. קאָשטשושקי 29, טעל. 191-25

נעהמט אָן פון 5–7 אָוועגר.

ברוך-קראַנקע!!!

ערשטע און איינציגע אָרטאָפּעדישע הייל-אַנשטאַלט אין לאָדז, פון דעם איז גאַנץ פּוילן בעריהמטען ספּעציאַליסט אָרטאָפּעד דיר. י. ראַפּאַפּאָרט.

וועלכער עקזיסטירט 30 יאָהר און איז געוואָרען אנערקענט פון פיל בעוואוסטע פּראָפעסאָרען.

Dyr. J.Rapaport

ברוך-ליידענדע! ספּעציעלע אָרטאָפּעדישע גומי-הייל-באַנדאַזשען פון מיין אָרטאָפּעד. הייל-אַנשטאַלט בעזייטיגען, אָהן שום אָפּעראַציע, דיקער שנעל און זיכער מיט דעם גרעסטען ערפאָלג, די שווערסטע, געפעהרליכסטע און פערעלטערסטע לײדענדע ברוכען בײַ מענער, פרויען און קינדער. — ספּעציעלע אָרטאָפּעד. הייל-באַנדאַזשען פאַר צוריקגעקומענע ברוכען נאָך אָפּעראַציעס, ווי אויך ספּעציעלע אינדיווידועלע צוגעפּאַסטע אָרטאָפּעד. בויך-באַנדאַזשען געגען ערשלאַפונג זיך פון מאַגען און קישקעס.

פאַר קאַליקעס, הויקערס און אַלערהאַנד פעהלער פון גוף!

אין מיין אָרטאָפּעד. הייל-אַנשטאַלט ווערען אויסגעאַרבייטעט די הייל-באַנדאַזשען און פון פיל פּראָפעסאָרען אנערקענטע מעטאָדע ספּעצ. אָרטאָפּעד. הייל-גאָרסעטען פאַר פערקריממונג פון רוקען-ביין (Skrzywienie Kręgosłupa), ביין-שווינדזוכט, ליימונגען, פערקריממטע פיס בײַ קינדער און ערוואַקסענע, קינסטליכע הענד (פּראָטעזען) און פיס, ווי אויך די פּראַקטישסטע אָרטאָפּעדישע אַפּאַראַטען פאַר שמערצליכע פּלאַטפיס לויט גיפּס-מאָדעל.

אַלע קראַנקע אין מיין אָרטאָפּעד. הייל-אַנשטאַלט, ווערען נאָר פון מיר פערזענליך בעהאַנדעלט.

30 יעהריגע פּראַקטיק. פולע גאַראַנטיע!

ערמעסיגטע פרייזען! טעלעפאָנט מעגליך פון 9 פריה ביז 7 אָוו.

עס ווערען אויך אָנגענומען מיטגלידער פון אובעזפּ. ספּאָל. (קאַסע-כאָריך).

ערשטע און איינציגע אָרטאָפּעדישע הייל-אַנשטאַלט אין לאָדז

Spec. Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped.

פון לעמבערג

Łódź, Wólczańska 10, front, parter, tel. 221-77.

הערצליכען דאַנק

מיר האַלטען פאַר אונזער פליכט עפענטליך אויסצודריקען אונזער הערצליכסטען דאַנק דעם בעריהמטען ספּעציאַליסט אָרטאָפּעד. דיר. י. ראַפּאַפּאָרט אין לאָדז, וואָלטשאַנסקאַ 10, אַלערערשט פאַר זיינע גרויסע און טרײַסטע מיה, וואָס ער האָט אנגעווענדעט צו אונזער קראַנקע אויף ביינער-שווינדזוכט טאָכטער׳ל מעטאַנע, 9 יאָהר אַלט, פאַר וועלכע מיר האָבען אין ערגעץ נישט געקאָנט געפינען קיין היילונג, און דאָס קינד האָט נישט געקאָנט אַרומגעהן. נאָכדעם ווי מיר האָבען זיך אין דער גערעטעטער פערצווייפלונג געווענדעט צו דעם אויבענגענאַנטען ספּעציאַליסט אָרטאָפּעד, איז אונזער קינד באמת געראַטעט געוואָרען און א דאַנק זיין פּערלענטען הייל-גאָרסעט פּיהלט זיך אונזער טעכטערל זעהר גוט. אויך פאַר דעם, וואָס ער האָט פאַר אונז אויסגעפּועלט אַנ׳אונטערשטיצונג 200 זל: פון דער אובעזפּ. ספּאָלעטשנאַ צו דעם צוועק. מיר ערקלערען עפענטליך, דאָס זיינע בעמיהונגען אין אַלע פעלע איז אויסערגעוועהנליך, אָבער מיט גרויס ערפאָלג, פאַר וועלכעם מיר דאַנקען איהם הערצליך.

15/6 1934 וו. און ס. וואָראָנסקי, עלטערן, לאָדז, לוטאָמיערסקאַ 69.

אַנאָנסען-פרייז פאַר א מילימעטער-שורה

פאַר׳ן טעקסט—18 גר. פרייטאָג און ערב-יו״ט—24 גר. אין דער זייט שפּאַלטען
אין טעקסט—40 „ „ „ „ „ 60— „ „ „ „ 4 „
נאָכ׳ן טעקסט—12 „ „ „ „ „ 18— „ „ „ „ „

זייטער דער שטאָדט 50 פּראָצ. טייערער. אויסלאַנד 100 פּראָצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א וואָרט

נעקראָלאָגען—20 גר. א מ/מ (אין דער זייט' שפּאַלטען) קליינע אַנאָנסען ביז 15 ווערטער 1 זל. יעדעס מעטרערדיגע וואָרט — 10 גר.

אַבאָנאָמענטס-פרייז:

אין לאָדז — 4 זלאָטעס א חודש מיט צושטעלען א היים. אויף דער פּראָווינץ — 5 זל. א חודש; אין אויסלאַנד 7 זל. אַמעריקע—1 דאָל.

מעהלערן, וועלכע ענדערן נישט פּרינציפּיעל דעם אינהאַלט פון דער אַנאָנס בערעכטיגען נישט צום איבערדרוקען די אַנאָנס אָדער צוריקצוצאָהלען פאַר דעם אַנאָנס

פאַר׳ן אינהאַלט און פאַר מין פון די אַנאָנסען איז דער פערלאַג נישט פעראַנטוואָרטליך. די אַדמיג. איז עפען בייטאָג און ביינאַכט.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg

Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.

Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman